

VII. évf. 5-6. szám

2017. május-június

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamk.hu>
kemlib@jamk.hu

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** dr. Voit Pál igazgató

Felelős szerkesztő: Szilassi Andrea. **Rovatvezetők:**

Bartók Gertrud, Duba Réka, Erősné Suller Ildikó, dr. Horváth Géza,

Kissné Anda Klára, Mikolasek Zsófia, Szilassi Andrea.

Design: Török Csaba. **Műszaki szerkesztés:** Szilassi Andrea

ISSN 2062-5782

TARTALOM

Megyei körkép

Nász János (Tatabánya)

A Kéktúra útvonala mentén4. oldal

Nász János (Tatabánya)

Fenntartható város és művészet5-6. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Okos városok intelligens közösségi szolgáltatásai7-8. oldal

Horváth Szabolcs (Tatabánya)

Flashmob a Flashmob együttessel9. oldal

Nász János (Tatabánya)

Ismét Nyitott Kapuk9. oldal

Horváth Szabolcs (Tatabánya)

Jubilált a JAMK Slam Poetry! 10. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Scylla és Charybdis közt: Utazás és egzotikum az irodalomban 11-12. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Az esztergomi könyvtár a Comedium Corsón 13-14. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Kerényi Imre a könyvtárban 14-15. oldal

Kerekesné Fuli Anikó (Tata)

Patara a könyvek világában is 16. oldal

Maárveke Nóra (Tata)

Könyves Szerda Arany János jegyében 17. oldal

Maárveke Nóra (Tata)

Találkozás egy profi slammerrel 17. oldal

Mi történt a KSZR háza táján?

Mikolasek Zsófia (Tatabánya)

Csapatépítés Dunaalmáson 18. oldal

Erdősné Csík Katalin (Bajna)

A Gerecse titkairól az Alkotóházban 19. oldal

Erdősné Csík Katalin (Bajna)

Turizmus és könyvtár 20. oldal

Kristófné Szabó Szerafina (Naszály)

Naszályon is elvitték a Danikáné lányát 21-22. oldal

Nász János (Tatabánya)

KönyvtárMozi Mocsán és Máriahalmon 22. oldal

Kitekintő

Farkas Ferenc (Budapest)

Elindult „Az én könyvtáram” projekt..... 23-24. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

A MOKKA közgyűlésén az OSZK fejlesztési terveiről is hallottunk..... 24-26. oldal

Bartók Gertrud (Tatabánya)

Hamisításról és szerzői jogról közérthetően 26. oldal

Gyereksarok

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Gyermeknap 2017. – Környezetvédelem gyermekeknek 27. oldal

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Eredményes olvasóinkat díjaztuk..... 28. oldal

Dományi Zsuzsanna (Tata)

Lackfi János volt a vendégünk 29. oldal

Dollmayer Bea (Tata)

Népek kultúrája – Alle Vögel in der Bibliothek 29-30. oldal

Dollmayer Bea (Tata)

Véget ért az Andersen meséje című sorozat 30. oldal

Helytörténet, honismeret

Dr. Horváth Géza (Tatabánya)

Születésnap a skanzenben..... 31-32. oldal

Dankó József (Dorog)

Dr. Csiffáry Nándor emlékére 33-34. oldal

Szabó-Berghauer Zoltán (Dorog)

Könyv a dorogi németek elűzéséről..... 35. oldal

Fekete Józsefné (Álmásfüzitő)

Bemutatkozik Füzitő Barátainak Köre..... 35-37. oldal

Egyesületi élet

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Szakmai kirándulás Nyitrára és Apponyba 38-40. oldal

Sajtófigyelő

Bartók Gertrud (Tatabánya)

2017. április 41-44. oldal

Bartók Gertrud (Tatabánya)

2017. május 44-45. oldal

A Kéktúra útvonala mentén

NÁSZ JÁNOS

Június 12-én, az Ünnepi Könyvhét záró rendezvénye keretében egy érdekes virtuális túrán vehettünk részt a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban Szádváry Gyula nyugdíjas agrármérnök tanár úrral. Ő már háromszor megjárta ezt a több mint ezer kilométeres útvonalat, amire a természet szeretetének szenvedélye sarkallta őt. Két könyv született ezek alapján, amelyekben megörökítette élményeit. Kifejtette, hogy nem tartja magát író alkatnak, hanem inkább egy világra rácsodálkozó embernek. Úgy gondolja, muszáj megosztani minden lényeges látnivalót másokkal, felhívni a figyelmet arra a sok hazai értékre, ami lábunk előtt hever, de nem biztos, hogy észrevesszük.

Nász János Szádváry Gyula rövidesen megjelenő kötetét tartja kezében. Fotó: Horváth Szabolcs

Előadása bevezetőjében vallott kisgyermekkoráról, amikor is naponta öt kilométert gyalogolt oda-vissza azért, hogy iskolába járhasson. Kiszámolta, hogy az iskola elvégzéséig csaknem

tízezer kilométert gyalogolt. Ez lett később az alapvető motivációja ahhoz, hogy bejárja többször is a Kék-túrat. A másik pedig Rockenbauer Pál személyisége és csapata volt az "Egymillió lépés Magyarországon" című természetfilmsorozat kapcsán. Elhatározta, hogy követője lesz Rockenbauer Pálnak. Később azon tevékenykedett, hogy megőrizze, fenntartsa és átadja a következő generációknak e hatalmas vállalkozás emlékét, a túraútvonal szellemiségét.

A vetített képekkel, videókkal és ízes beszéddel kísért előadásában sok hazai látnivalót bemutatott. Az Írott-kőtől indulva érintette Kőszeg, Sümeg, Keszthely, Nagyvázsony, Csókakő, Dobogókő várait, nevezetességeit, továbbá a Bakony és a Hármashatárhegy természeti szépségeit, majd átkelve a Dunán Nagymaros, Naszály és Hollókő festői tájait. Láthattuk még lakóhelyét, Baktakéket is.

A találkozó zárásaként a napokban megjelenő, *Túraélmények Írott-kőtől Szekszárdig* című, új könyvének bemutatójára került sor, amelyet a régebbi, 2010-ben megjelent kötetével együtt dedikált a szerző.

Fenntartható város és művészet

NÁSZ JÁNOS

A május 15-i öko-estén *Wehner Tibor* művészettörténész volt meghívott előadónk. Előadása kapcsán egy művészettörténeti időutazáson vehettek részt azok, akik meglátogattak bennünket. Ez a megközelítés illeszkedik abba a holisztikus öko-szemléletbe, amely szerint egy adott település nem csak fizikai lakhatóságát, hanem a helyi művészek ténykedésének szellemiségét, lelkületét, értékeit, komfortérzetét is tükrözi. Minden településnek megvannak a maga sajátosságai, így az alkotásai is kifejező erejűek, jellemzőek rá.

Wehner Tibor író, művészettörténész.

Fotó: Horváth Szabolcs

Tatabánya fiatal város, mondhatnánk "csinált" város. Nem voltak kulturális - művészeti hagyományai, hiszen az elődtelepülésekben, az egykori falvakban nem zajlott pezsgő szellemi élet. Feszty Árpád bánhidai csatája, valamint a Turul szobor millenniumi emlékművén kívül más említésre méltó alkotás nem jött létre. Nem voltak kiállítások, gyűjtemények, fórumok, nem volt művészeti élet sem. Ez a múltnélküliség a napjainkban is rányomja a bélyegét a város szellemiségére, így csak az utóbbi néhány évtized történeire szorítkozhatunk.

1947 volt a kulcsév, a várossá nyilvánítás éve. Szinte nulláról kellett elkezdni a művészeti élet szervezését. Az első említésre méltó épület a megyei tanács épülete volt, amely egy másolata a salgótarjáninak. A bányászat beindítása és az azzal járó kultúrpolitika a munkások művészeti, művésszé nevelését célozta meg - elfordulva mindenféle polgári megközelítéstől.

1947-től ennek okán jött létre a Bányász Képzőművészeti Szabadiskola. Az intézmény nem csak meghatározója lett a mai napig fellelhető művészeti megközelítéseknek, hanem generációkat képzett, nevelt ki. A Szabadiskola mesterei, ikonikus alakjai az 1950-es évektől három egymásra épülő generációs hullámon keresztül művészek százainak tették lehetővé a kibontakozásukat. Néhányan közülük: *Dobroszláv Lajos*, *Görgényi István*, *Luzsicza Lajos*, *Szlávik Lajos*, *Madarász Tibor*, *Sz. Győrfi Klára*, *Krajcsirovits Henrik*. Néhány éve *Rochlitz György* irányításával működik a Bányász Képzőművész Kör, ahol számos festmény, grafika, köztéri alkotás született. Megjegyzem, a József Attila Megyei Könyvtár által kiadott kiállítás-sajtóbibliográfia városunkra vonatkozó része 1945-85 között mintegy 450 kiállításról tartalmaz adatokat. Így elmondhatjuk azt is, hogy a Szabadiskola alapvető bázisa lett városunk művészeti életének.

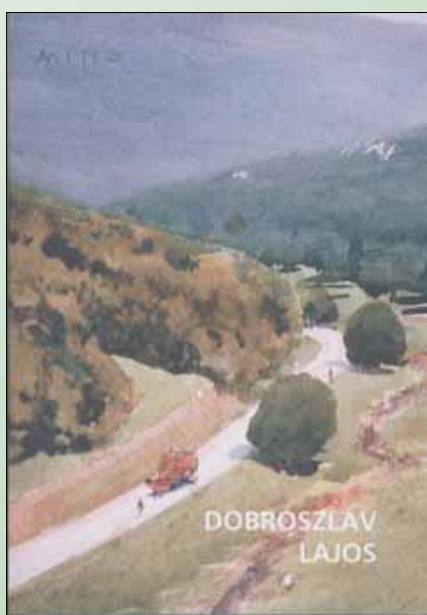

Rochlitz György festőművész, a Bányász Képzőművész Kör jelenlegi vezetője. A kép forrása:

http://www.jamk.hu/files/img/konyvtarkeptar/rochlitz_gyorgy.jpg

A Népház fórumainak elsősorban a helyben élő művészek voltak a szereplői. A művészeti irányítás javarészt a helyiekre épített, így nem volt igazán átjárás megyei és országos vonatkozás-

ban. Ez nem hatott gyümölcsözően, mert ritkán érkeztek országos jelentőségű tárlatok. A 70-80-as évek generációi viszont már más utakat kerestek, mint az addig szokványosnak mondott munkásművelődés. Jó példa erre a Kernstok-terem, az első önálló kiállító terem létesítése, amely méltó környezetben már országos jelentőségű művészeknek, műhelyeknek és csoportos kiállításoknak is helyt adott. Sajnos - mintegy húszéves áldásos ténykedés után - nem tudni miért, de megszűnt. Szerepét részben az akkori Köz-
művelődés Házának Kortárs Galériája vette át, amelynek helyiségei eredetileg nem kiállítások bemutatására készültek.

Wehner Tibor könyve Dobroszláv Lajos festőművészről 2002-ben, a tatai Kuny Domokos Múzeum kiadásában jelent meg

A 80-as évek végén a város a helyi művészekről megvásárolt alkotásokból létrehozta az úgynevezett Városi Képtár Gyűjteményt, amelyben több mint 100 alkotást dokumentáltak. Sajnos nem tudni, hogy jelenleg hol található a művek, mindössze annyit ismerünk, hogy egykor városi kezelésben voltak.

A városi múzeum a 70-es években kapcsolódott be a művészeti bemutatók vérkeringésébe, de nagyon kevés fajsúlyos kiállítást jegyezhetünk fel, és az ott lévő kollekciónak is alig ismert. 1997-ben viszont a Fémművészeti Alkotótáborban, illetve a skanzen területén és másutt bemutatott munkáikkal nemzetközi részvételre és elismert-

ségre tettek szert. Húszéves hagyomány alapján kialakult egy új galéria és a legmodernebb felfogásban született művek bemutatására is sor kerülhetett.

Bár Tatabánya kicsi, töredezett, tradíciók nélküli múltján keresztül elérve napjainkig elmondhatjuk, hogy közel 50 jelentős képzőművész származott innen, vagy élt itt. Csaknem kétharmaduk el is költözött. Fölvetődhet, hogy miért? Ennek oka valószínűleg, hogy ez ideáig nem volt olyan kultúrpolitikai szándék, hogy megkösse, idekösse őket. Alig vannak művészeti intézmények, és a helyi alkotások bemutatása, alkotóművészek bemutatkozása esetleges. Kétségtelen, hogy akadnak olyan rejtett kincseink, mint például Melocco Miklós Ady szobra, amely a 90-es évek egyik legkiválóbb hazai alkotása, valamint egy újjvárosi óvoda falán Ferenczy Béni kitűnő kerámia kompozíciója, amely még az életművében sincs katalogizálva. Szomorú tény azonban az is, hogy a százéves Turul szobor a felújítása közben torzóvá sikeredett, és a mai napig nincs elfogadva a rekonstrukció.

Melocco Miklós szobra Ady Endréről a Stúdió téren.

A kép forrása:

https://www.kozterkep.hu/~4599/Ady_Endre_Tatabanya_1986.html/photos/34665

Mindezek ismeretében elmondhatjuk, hogy Tatabánya - bár nem jelentős történelmi múlttal rendelkező város - de művészeti vonatkozásban lehetnek büszkeségeink. Sokan vannak, akiknek itt alapozódott meg művészi érdeklődésük, tudásuk; innen indult pályafutásuk, bár a sors máshová sodorta őket.

Okos városok intelligens közösségi szolgáltatásai

SZILASSI ANDREA

Májusban ezzel a széleskörű és izgalmas újdonságokat rejtő témával foglalkoztunk a NetNagyi Klubban. Bevezető gyanánt levetítettem egy magyar animációs filmet arról, hogy milyen technológiai fejlesztések léteznek távfelügyelettel, mobil applikációval például lakásbetörés ellen, tűzre, villamos berendezésekre, liftek meghibásodására, járművekre, utcai segélyhívókra és egyebekre.

Havasi Zoltán feltöltése. A kép és videó forrása:

<https://www.youtube.com/watch?v=2-FPWQBB72w>

Többféle meghatározás is létezik a Smart City fogalmára. Egy intelligens város a település összehangolt fejlesztése korszerű információtechnológiai, környezettudatos és építészeti megoldásokkal, amelyek egyszerre teremtenek kényelmesebb, színvonalasabb körülményeket a városlakóknak, másfelől rugalmasabb és gazdaságosabb megoldásokat alkalmaznak, tehát fenntartható működést eredményeznek. Fontos feltétel még, hogy e folyamat során a helyben élők is hozzájárulhatnak a rendszer hatékony és ésszerű működtetéséhez például adatok gyűjtésével és beküldésével (levegő- zaj- és vízszennyezettség, stb.). A lakosság bevonása az ún. *városi laborok* működtetésében is megnyilvánul, ahol a különféle termékeket, szolgáltatásokat, applikációkat a használók tesztelik. Aktív közreműködésükkel, visszajelzéseik nyomán a fejlesztők tökéletesíteni tudják termékeiket, szolgáltatásaikat mindenki megelégedésére.

Bemutattam különféle jó példákat a világ különböző részeiről, részben a Lechner Ödön Tudás-központ [Smart City példatárából](#) válogatva. Ez a

397 eset azonban nem okos városok komplex, integrált szolgáltatásainak bemutatása. Többségében egyedi jó gyakorlatokat, kísérleteket ismertet a városüzemeltetés, egészségügy, kormányzat, szociális gondoskodás, gazdaság, oktatás, közlekedés, környezetvédelem és közösségi szolgáltatások területéről. A példatár célja, hogy közreadja a hasznosítható ötleteket, jó gyakorlatokat a hazai döntéshozók és érdeklődők számára. Hiszen a Modern Városok Program keretében – nagyrészt uniós forrásból – immár 23 hazai település fejlesztése kezdődött el 2020-ig megvalósulóan. Szolnok, Nyíregyháza az elsők között indult el ezen az úton; Budapesten nem integráltan ugyan, de számos innováció valósult már meg. A többi magyar település zömmel még a tervezés szakaszánál tart. Komárom-Esztergom megyei vonatkozású friss hír, hogy június végén bejelentették, a Digitális Jólét Program keretében **Tatán** is elindul egy okosváros-fejlesztési program 9 településsel párhuzamosan.

Vannak olyan települések, ahol ilyen korszerű városüzemeltetési módszerek már hosszú ideje eredményesen működnek. Ebben élen jár Hollandia. **Amsterdam Smart City** egy olyan társulás, amelyben együttműködnek vállalkozások, közintézmények, egyetemek, kutatóintézetek (több mint százan), és nem utolsósorban a csatlakozott polgárok. 75 projektet valósítottak meg eddig közös erővel. Áttekintés aktuális projektjeikről: <https://amsterdamsmartcity.com/projects>

Ez a kerékpározó Amsterdamban szabályozhatja a közvilágítást okostelefon appjával. Forrás:

<https://amsterdamsmartcity.com/products/amsterdam-offers-smartphone-app-for-citizens-to-manage-street-lighting>

Hollandiában még olyan problémára is találtak ideális megoldást, mint az Alzheimer-kórban és demenciában szenvedő emberek ellátása. **De Hogeweyk** demencia-faluként vált híressé. Arra törekszenek, hogy a helyben lakó 152 beteget amennyire csak lehetséges, folyamatosan aktívan tartsák. Felépítettek számukra egy igényes és biztonságos környezetet, a 23 házat pedig hétféle stílusnak megfelelően. Itt mindent megtalálhatnak, amit korábbi életükben megszokhattak. Szabadon mozoghatnak a faluban, de persze a személyzet száma nagyobb, mint az ellátottaké. Dolgozhatnak is, ha szeretnének. Az ingerdús környezet stimulálja őket, és jótékonyan hat a betegség miatti problémáikra, a családi környezet elvesztésére. Részleteket [itt](#) olvashatunk.

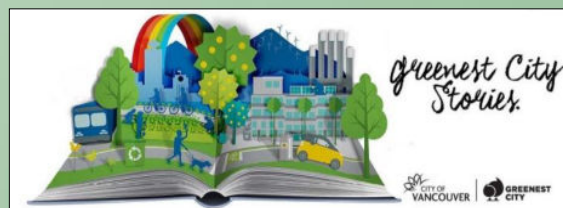
Fujisawa Fenntartható Okos Város 1000 háztartás bevonását célozta meg, és 100 évre tervez. A kép forrása:
<http://fujisawasst.com/EN/project/>

A japán **Fujisawa** városában élők számára számos korszerű szolgáltatás áll rendelkezésére. A sokféle lehetőségből egyet emelnék ki. Aki ott él, annak nem fontos, hogy rendelkezzen személygépkocsival. Nemcsak azért, mert akár bérelhet is egyet. Egy számítógépen vagy okostelefonon történő útvonaltervezést követően a felkínált opciókból választhatja azt a megoldást is, hogy kerékpárt vagy autót bérel, vagy betársulhat utasként máséhoz. Részletesen [itt](#) olvashatunk a város szolgáltatásairól.

Az előadás során láthattunk még egyedi ötleteket az egészségügy, a közlekedés, a hulladékgazdálkodás és a közösségi eszköz-megosztás témaköreiből. Egy példa ezek közül Tajvanból: **Tajpejben** egy olyan távegészségügyi szolgáltató rendszer működik, amely különösen hasznos az idős, távol és egyedül élő időseknek, szegényeknek. Otthonukból számítógép vagy okostelefon segítségével beszélgetést folytathatnak orvosukkal,

kapcsolatba léphetnek az Egészségügyi Ügyfélszolgálat Központjával, továbbá lehetőségük van lakásukon vérnyomás-, vércukorszint-, testhőmérséklet- és EKG-vizsgálatra. Az eredményeket pedig kinyomtathatják utcai kioszkokban is.

Ezt követően megnéztünk néhány olyan épületet, ahol a környezettudatos megoldások alkalmazása szintén hangsúlyos szerepet kapott. A kanadai **Vancouver** hosszú ideje, tudatosan dolgozik azon, hogy zöld várossá váljon mindamellett, hogy a digitális infrastruktúra fejlesztésére is áldoz. Akciótervet hoztak létre, amelyben célul tűzték ki az üvegházhatást okozó gázok, különösen a széndioxid-kibocsátás drasztikus csökkentését, a keletkezett hulladékok újrahasznosítását és a helyben előállított élelmiszerek fogyasztásának preferálását. Környezetbarát technológiákkal üzemelő épületeket és egészséges miliőt építenek az itt élők számára, megújuló energiákkal működik a közlekedés, és még sorolhatnánk az irigylésre méltó célokat, amelyek Vancouverben már jelentős mértékben megvalósultak. Mindezekről részleteket olvashatunk [itt](#). Zöld épületeikre egyik példa a város könyvtára, amelyet bár 1995-ben építettek, de jelenleg folyik két emelettel való bővítése, amely 2018-ban készül el. A tetején egy 750 négyzetméteres közparkot alakítanak ki többcéltű közösségi terekkel.

Ezen az oldalon olyan történeteket olvashatunk, amelyeket a városlakók írtak. A történetek sokfélék, a téma ugyanaz, hogyan tudnak hozzájárulni lakóhelyük fenntartható fejlődéséhez. Forrás: <http://greenestcity.tumblr.com/>

Végezetül a Franciaországban élő, belga származású **Vincent Callebaut** néhány zöld épületkomplexumával ismerkedtünk meg, amelyekből tíz év alatt ötven valósult meg. Megnéztük egyebek mellett a **Kairóban** épülő, 2019-ben elkészülő [Gate Heliopolist](#). Láthattuk még látványterveit **Párizs** okos várossá fejlesztéséről is, amely 2050-re egészen új arculatot teremtené a francia fővárosnak. Megnézhetjük [itt](#).

Flashmob a Flashmob együttestől

HORVÁTH SZABOLCS

A Vértess Agorája szervezésében, a Forgórózsa fesztivál keretein belül május 12-én könyvtárunkba látogatott a Flashmob zenekar. Minden előzetes hírverés nélkül, titokban.

A Flashmob együttes. Fotók: Erősné Suller Ildikó

A három vonós zenész, két énekes és tíz táncos fél 5-kor kezdett gyülekezni a központi könyvtárban, ahol a polcok között bolyongva, keresgélve néhány érdekes kötet akadt a kezükbe. Akár mint bármelyik olvasónknak. Aztán 17 órakor a fiatalok elővették hangszereiket, majd rázendítettek olvasóink nagy meglepetésére. Nagy a könyvtárunk, ezért kezdetben többen azt sem tudták, hogy honnan is jön a zenészó, a szép magyar népzene.

Rendhagyó pillanatok a könyvtárban

A műsor alatt mondhatni, teljesen megállt az élet, mert aki tehetett, telefonjával fényképezni, videózni kezdte a zenés-táncos előadást. A műsor befejeztével a zenészek, de főleg a táncos

lábú fiatalok kellően elfáradtak. A 15-20 perces produkciót körülbelül húsz látogató figyelte. A meglepetés-koncert végén a közönség nagy tapsal és gratulációval fejezte ki háláját az előadásért. Amint távoztak, újra csend és a nyugalom honolt a könyvtár olvasótermében.

Ismét Nyitott Kapuk

NÁSZ JÁNOS

Könyvtárunkat ez évben másodszor is képviseltük a 19. Nyitott Kapuk tatabányai rendezvényén. A helyi szolgáltatók bemutatkozásából kétfordulós versenyt hirdettek két korosztály számára. Az áprilisi bemutatkozást követően május 26-án a Tatabányai Múzeum – Bányászati és Ipari Skanzenjében *Erősné Suller Ildikó*, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyermekkönyvtárának vezetője az óvodás korúakkal foglalkozott. Memóriafejlesztő és egyéb játékokon keresztül ismerkedhettek meg könyvtárunkkal a gyerekek. A délelőtti időszakban nyolc óvoda közel 40 csöppsége ismerkedett meg a könyvtárunkkal. Ezt követően hét tatabányai iskola négyfős csapatai töltötték ki a 100 szavas bemutatkozásunk alapján összeállított öko-totót. A kérdéseket jómagam, mint a könyvtár ökológiai szaktájékoztatója állítottam össze erre az alkalomra. Minden résztvevő elért eredménye alapján jutalomban részesült. Emellett intézményünk értékes ajándékkönyveket ajánlott fel, amelyből több csapat is részesült.

Fotó: Nagy Ádám

Jubilált a JAMK Slam Poetry!

HORVÁTH SZABOLCS

Októberben indult Slam poetrynk immár ötödik alkalommal került megrendezésre. A slammerek most nyári témával állhattak a mikrofon elé könyvtárunkban. Volt, aki már a következő, szeptemberi témájú slam poetryt is érintette egy-egy mondatában.

Az est házigazdája *Taizs Gergő* volt, aki a februári poetryt is vezette. Gergő a műsor elején egyperces csendet kért, mellyel Arany Jánosra emlékezett a közönséget, majd egy áprilisi utazását foglalta slam-be, amellyel kellően megadta az est vidám hangulatát.

**Taizs Gergő vezette a júniusi programot.
A fotókat Török Csaba készítette**

Mi másról is szólhatna egy jó slam szöveg, mint a lazaságról, és kissé kusza, de azért pontos ritmikáról. Ha ehhez a fagyaltot meg a nyarat is hozzáadjuk, akkor abból egészen biztos, hogy valami finom lesz. Mi is így döntöttünk. Az elsősorban fiataloknak szánt programon elhangzottak olyan dolgok, hogy mitől lesz jó, finom és kerek a nyár. Attól, hogy többet lehetünk a barátainkkal? Vagy a fesztiváloktól? Esetleg elég csak a Balatonra gondolnunk? Igen! A júniusi előadóesten ezeket mind felidézték versenyzőink. Sőt! Olyan is akadt, akinek a nyárról a finom fagyalt, a napozás vagy éppen egy forró lángos jutott az eszébe.

A versenyre hat nevezés érkezett, és volt, aki az utolsó pillanatban jelentkezett. Mivel nem jött össze a tizenöt fős nevezés, így nem láttuk akadályát annak, hogy az illető nekirugaszkodhasson a versenynek. Múltkori műsorvezetőnk,

Somogyi Csabát többen felkészítették a versenyen, hiszen aznap születésnapja volt. Versenyzőként is megméretetett, és végül a harmadik helyet szerezte meg. A verseny jó hangulatúra, humorosra és időnként elgondolkodtatóra sikerült. De a szavalatokban már egy picit a következő versenyünkre gondoltak az ifjak, hiszen akkor majd szakítunk a hagyománnyal. Könyvtárunkban általában egy kötött téma után egy kötetlen következik, és a nyár végén mi is becsengetünk slammer-einknek. Szeptember 22-én megmutathatják, hogy milyen is, ha újra az iskolapadban „ülnek, ülhetnek”. Hogy honnan jött valójában ez a téma? Áprilisi házigazdánk Somogyi Csaba slam-jét egy érdekes felütéssel kezdte meg: „Tanárnő, kérem!” Nekem Csaba ekkor adott ötletet, hogy szeptemberben legyen az iskola a központi téma. Hiszen mindenki volt egyszer nebuló, és az életben is van mindig mit tanulunk.

A pénteki programunkon közel hetvenen látogattak meg könyvtárunkat, és nézték meg a versenyzőket. A hat induló közül *Borsos Bence*, 'hoBBit' végzett az első helyen, mellyel elnyerte a következő Slam poetry házigazdájának címét. Bencét nem kellett győzködni, hogy vállalja el a feladatot, mert nagy örömmel fogadta, hogy viselheti legközelebb ezt a tisztséget.

A verseny végeredménye:

- I. hely: Borsos Bence 'hoBBit'
- II. hely: Pencs Attila
- III. hely: Somogyi Csaba
- Különdíj: Antal Dániel

Borsos Bence, alias Hobbit

Scylla és Charybdis közt: Utazás és egzotikum az irodalomban

HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA

Dr. Botos Máté, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára 2017. május 3-án a fenti címmel folytatta **A történelmi regény** című előadássorozatot. A tavaszi évad utolsó előadása volt ez az esemény.

A tanár úr az előadását a fantasztikum világába röpítő regények meghatározásával kezdte. Szerinte a történelmi regények a történeti vonatkozás miatt hitelesek, így ha a regénynek nincs

valós alapja, az hitellessé teszi a regényt. Erre a hazánkban is népszerű Sandokan példáját hozta fel, egy képzeletbeli maláj kalózát a késői tizenkilencedik századból. A maláj kalóz soha nem létezett, nem küzdött a behatólók ellen.

Története először egy 1883-ban kiadott könyvben jelent meg, aminek *Emilio Salgari* volt az írója. Salgari egy tizenegy könyvből álló sorozatot írt Sandokanról. Az 1960-as években olasz filmsorozatot készítettek belőle, majd az 1970-es években nagy sikerű tévésorozat is készült róla Kabir Bedi főszereplésével.

Másik ilyen közismert példaként Winnetout, a Karl May számos regényében szereplő amerikai indián hőst választotta. Elmondása alapján *Karl May* úgy alkotott képet az indiánokról, hogy életében soha sem járt Amerikában, így nem találkozott indiánokkal. Karl May történeteiben az egyes szám első személyben mesélő Old

Shatterhand találkozik Winnetou-val, és a kezdeti drámai események után igaz barátságot kötnek. Számos összetűzésben vesznek részt, tanúbizonyságot téve nagyszerű harcmódorukról és

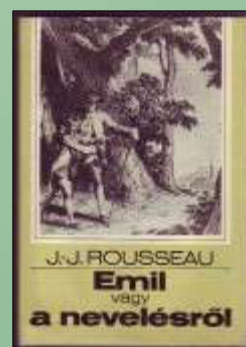

embertársaik iránti könyörületességükről.

Winnetou karaktere a „nemes vadember” idea megtestesítője, ami az író népszerű romantikus nézete volt. Ezt a könyvet mára az egyik legismertebb ifjúsági regényként tartjuk számon, számtalan

kiadást megélt magyar nyelven is. A magyar kiadásból kimaradt, hogy Winnetou a halála előtt megtért, s magát kereszténynek tartotta. Az előadó szerint az a meghökkentő, ahogy egy kitalált emberkép, egy indián harcos hőssé tud válni, még hozzá olyanná, aki halála pillanatában katolikus hitre tér.

Az európai gondolkodást nagyban befolyásolta a felvilágosodás. Rousseau természetelvű pedagógiája szerint a felvilágosodás gondolatvilágának jellemzője a liberalizmus, a szabadgondolkodás, amely az emberi értelem teljes autonómiáját, függetlenségét hirdeti. Tagadja a vallási dogmákat és az egyházat. A keresztény hitből csak azt fogadja el, ami emberi ésszel felfogható, és ami e felfogás szerint az erkölcsös élethez elegendő (Isten léte, a világ teremtése, a lélek halhatatlansága). Rousseau állandóan kereste a lelki tökéletesedés útjait. Az emberi értékek mércéje Rousseaunál nem a konvenció vagy a

hamis közvélemény volt, hanem az abszolút emberi értékekben való kiteljesedésre törekedett. Az, ahogy Rousseau vélekedik az emberképről, meghatározta az európai gondolkodást. (Jean-Jacques Rousseau: Emil, avagy a nevelésről)

A Pukánszky Béla – Németh András-féle Neveléstörténet szerint a középkor alapvetően peszsimista gyermekfelfogása hosszú évszázadokon át meghatározta a magánnevelés és iskolai oktatás gyakorlatát. A bűnben fogant gyermeket meg kell óvni saját, rosszra hajló természetétől, ezért

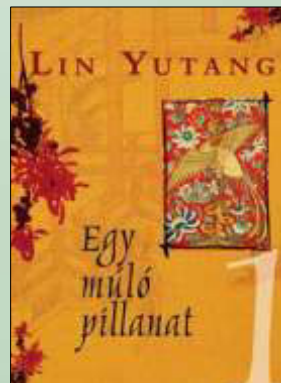
feltétlen engedelmességgel tartozik szüleinek, tanítójának. A gyermekfelfogás fejlődésének egy újabb állomása volt, amikor már egyre több olyan értekezést, illemtankönyvet írtak, melyben a gyermekek erkölcsi óvását, nevelését sürgetik. A

gyermekkor egyre több szerzőnél már a "krisztusi ártatlanság" korszakaként jelenik meg, de ezt az ártatlanságot meg kell védeni a bűnös világtól. E felfogás szerint az ember eredendően jó, csak a körülmények teszik rosszá.

A tanár úr meglátása szerint, ami egzotikus, az vonzó és népszerű is. Ez onnan ered, hogy az emberek elégedetlenek az-
zal, amit tapasztalnak. Ennek okán a könyv, amelyet a tanár úr a figyelmünkbe ajánlott, James Clavell: *A Tajpan*. A Tajpan az európai és ázsiai kultúra különbségeire mutat rá. A fehér ember nagyképűen bevonul Kína földjére, és úgy tesz, mintha ő lenne a civilizált-ság csúcsa, közben a több mint 5000 éves kultúrával rendelkező kínaiak csak mosolyognak. Bemutatja, hogy egy európai még mindig milyen nehezen boldogul Kínában, hogy az elmúlt 170 év alatt nem sokkal került közelebb a keleti és a nyugati gondolkodásmód egymáshoz.

Kínával foglalkozik még Lin Yutang: Egy múltó pillanat című könyve, melynek 40 év történelmi korrajza a könnyed stílusáról ismert. Egy előkelő pekingi család története a bokszerlázádtól a Japán elleni háborúig. A több szálon futó cselekményen keresztül a huszadik század eleji Kína elevenedik meg. A család életébe gyermekrablók, ópiumcsempészek, mandzsuvezerek és külföldi zsoldosok férkőznek, és senki sem vonhatja ki magát a történelemformáló események sodrából. A hagyományok és a modern kultúra összecsapása jellemzi a mindennapokat, de a könyvet át- meg átszövi a tao bölcsessége, mely Jao úr, a regénybeli családfő életfilozófiája. A kínai történelem szövevényes és változatos korszakát Lin Yutang közvetlen előadásmódja tökéletesen érzékelhetővé és érthetővé teszi a nyugati ember számára, így megismerhetjük az egzotikus világ valamennyi titokzatosnak ható jelenségét.

Az elvágyódás és a távoli utak megtétele ugyanazt jelentik. Az előadás címében levő Scylla és Charybdis közt arra utal, hogy nem szabad a szirének hangjára hallgatnunk, nem szabad a saját identitásunkat feladni, nehogy idegenné váljunk a saját országunkban.

dr. Botos Mátéról
Steindl Nóra készítette a fotót

Az esztergomi könyvtár a Comedium Corsón

HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA

Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár belevetette magát a három napon át tartó a vásári forgatagba; kitelepült a Kis-Duna part árnyas platánjai alá, hogy az intézményt népszerűsítse, és olvasókat toborozzon. A Comedium Corso Utcaszínházat és Kortárs Művészeti Fesztivált már negyedik éve rendezik meg ezen a remek helyszínen. A rendezvényt tavaly GoldenFeszt díjra jelölték. Idén kihelyezett **Könyvtári beszélgetések** műsor is színesítette a nagyszerű programsorozatot. A Comedium Corso három napon át várta a látogatókat: június 3-án *Jakupcsek Gabriella* műsorvezetővel találkozhattunk, június 5-én pedig *Herendi Gábor* filmrendezővel a Katona István utcai SZÍNpadon.

A fotókat Steindl Nóra készítette

Remek roll-up állította meg a vásárban sétálókat, érdeklődőket a könyvtár standja előtt, ahol bemutatunk a könyvtár legújabban beszerezett könyveit, hangoskönyveit. Készültünk mesetotóval az iskolásoknak, a legkisebbek a Tulipánból paprika című mondókát, és a hozzá tartozó rajzot készíthették el. A felnőttek rövid kérdőívet tölthettek ki, melyben főleg arra voltunk kíváncsiak, mennyien ismerik, tudják, mire jó a könyvtár. Kérdőívet készítettünk külön a gyerekeknek is, akik a magyar mesékben való tájékozottságukról adhattak számot, és cserébe a kimondottan számukra összekészített zsákbamacska könyvekből húzhattak. Együttesen a gyerekeknek és a felnőtteknek szóló kérdőívből kis híján kétszáz került kitöltés-

re. Kiderült, hogy a kitöltők csaknem mindegyike tudja, hol található most a városi könyvtár – bár volt, aki még mindig a szigeten keresné, s akadt, aki a Kossuth Lajos utcán... Többek szerint még Babits Mihály nevét viseli az intézmény. Persze nem véletlenül, hiszen 1971-től 2004-ig ezen a néven élt és működött Esztergom város könyvtára. Szórólapjainkon a könyvtár elérhetőségét és nyitva tartását reklámoztuk, valamint felsoroltuk szolgáltatásainkat is. Felhívtuk a figyelmet például arra, hogy mozgáskorlátozott személyek kérésére házhoz szállítjuk a könyveket, vagy például arra is, hogy NAVA pontunkon keresztül filmeket nézhetnek, vagy akár kölcsönözhetnek közel 800 filmet DVD-n is.

Persze akik ügyesek voltak, azok jutalmat kaptak: a legkisebbek lufit, a nagyobbak zsákbamacskát húzhattak, a kérdőívet kitöltő felnőtt olvasók pedig éves ingyenes könyvtárhasználatra jogosító jegyet vehettek át. A zsákbamacskánál többen megtalálták a hozzájuk illő könyvet.

Elmondhatjuk, hogy hasznos volt a találkozás leendő olvasóinkkal. Bízunk mindenkit, hogy látogassanak el hozzánk.

Jakupcsek Gabriellával Bánhid Vajk beszélgetett

Jakupcsek Gabriellának 2016-ban jelent meg önismereti könyve, a Megúsztatatlan - ahogy a gyerekeimnek elmesélem, melyben eddigi élettapasztalatait írja le finoman, egyúttal lényegre törően. A mai élethelyzeteket, a negatív élményeket – úgymint megcsalás, irigység – jól látja, látatja, s mindeközben előbújik női mivolta. „...a hozzáállásunkon szükséges változtatni, hogy elviselhetőbb legyen az élet.” A műsorve-

zető beszélgetése alatt a látogatók megtöltötték a Comedium Corso színpadának nézőterét.

Herendi Gábor kevesebb érdeklődőt vonzott, talán nem mindenki azonosította nevét a nagysikerű „Valami Amerika” sorozat, valamint a most berobbant „Kincsem” című film alkotójával. Pedig ő ezen sikerprodukciók rendezője, sőt, részben forgatókönyvírója is. *Bánhidy Vajk* kérdéseire megosztott néhány érdekes kulisszatitkot a forgatásokról. A Kincsem film a magyar szabadságharc leverése után kezdődik, 1849-ben, amikor a megtorlások hatására a fiatal Blaskovich Ernő nemcsak az otthont adó kastélyát veszti el, de ellenálló apját is. Egy szerelmi és egy bosszú-konfliktust visz végig párhuzamosan a film, utóbbit két dimenzióban is. Egyrészt személyes elégtételként az apa meggyilkolásáért, másrészt a nemzet bosszújaként az osztrák elnyomásért.

Herendi Gáborral Bánhidy Vajk beszélgetett

Határozottan jól éreztük magunkat a vásári forgatagban, s úgy tetszett, az érdeklődő, kíváncsi látogatók is szívesen álltak meg néhány percre standunknál. Köszönjük a lehetőséget a Comedium Corso szervezőinek!

Kerényi Imre a könyvtárban

HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA

2017. május 29-én a Helischer József Városi Könyvtár vendége volt *Kerényi Imre* Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar rendező, színingazgató, egyetemi tanár, politikus, publicista. Sokszínű tevékenységének fő vonulata a tudatos nemzeti közjogi gondolkodás megalapozása, és ehhez kapcsolódva a magyar kulturális értékek megőr-

zésével és fejlesztésével összefüggő feladatok ellátása. Nevéhez fűződik a 2012-től kiadott Nemzeti könyvtár sorozat, amely minden közkönyvtárban, minden település polgármesterénél megtalálható.

A Nemzeti Könyvtár legelső kötete *Tormay Cécile Régi ház* című műve. Ő az első magyar író, aki az irodalmi Nobel-díj közelébe került: 1936-ban jelölték, ám váratlanul elhunyt, így nem vehette át a várható elismerést, mégis, a magyar irodalomtörténet megkerülhetetlen alakja. Tormay Cécile az Astoria környékén, a Stáhl utcában lakott, a Tanácsköztársaság idején sok eseménynek lehetett tanúja. Megfigyeléseit, tapasztalásait szép sorban leírta a politikára igen érzékeny művész. A Nemzeti Könyvtár sorozatot 100 kötetesre tervezték, jelenleg 75 kötet jelent meg, a legutolsó *Szekfű Gyula* szerkesztésében *Mi a magyar?* címmel. Az eredetileg 1939-ben megjelent tanulmánykötet a magyarság jellemének keresésével foglalkozik.

Kovátsné Várady Eszter a Magyar Krónikát ajánlja a vendégek figyelmébe

A Könyvtári beszélgetés során számos, a sorozatszerkesztéshez kötődő történetet hallhattunk. Vendégünk a buktatókról éppúgy beszámolt, mint a sikerekről. Kerényi Imre első feladata miniszterelnöki megbízottként az volt, hogy a 2011-ben megfogalmazott új Alaptörvény köztudatba való beépülését kidolgozza. Megnézte, hogyan oldották meg ezt például Szlovéniában, és próbálta kitalálni magyarországi megvalósítását. Azóta több millió emberhez jutott el az üzenet. Minden év október 6-án a tízéves gyerekek megkapják ajándékba a Nemzeti Hitvallást, a tizennégy éves gyerekek a Magyarország Alap-

törvénye zsebfüzet, a leérettségizett fiatalok pedig Magyarország Alaptörvénye díszkiadását, ami nem más, mint egy történelmi képeskönyv. Úgy gondolják, a régi rómaiak voltak a történelem legnagyobb katona- és jogásznemzete. Ha valaki átlapozza ezt a könyvet, kiderülhet számára, hogy a magyar ugyancsak jogász- és katonanemzet.

Majdnem három éve működik a Magyar Krónika című folyóirat, melynek létrehozója Kerényi Imre. Arra gondolt, hogy olyan lapra lenne szükség, amelyben csak örömteli írások olvashatók. A folyóirat reklámját kevésnek tartja, ezért most azon fog dolgozni, hogy nagyobb hírverést kerítsen a lapnak. Szóba került rendezői munkássága

is. Az Újszínházban *Wass Albert: A funtineli boszorkány* című darabját vitte színpadra. Aki szépet és jót szeretne színházban látni, annak mindenképpen ajánlja. A funtineli boszorkány Wass Albert legismertebb regényei közé tartozik. Reális elemekkel átszőtt meseszerű történetének főhőse Nuca, aki mindössze tíz éves, amikor elkezdődik a cselekmény.

A könyvtári beszélgetés végén kérdéseket tehetek fel a résztvevők, Tát volt polgármestere, *Káttai Ferenc* köszöntőt olvasott fel Kerényi Imrénél. Személyében széles műveltségű, intelligens, jó kapcsolatteremtő képességű, hazaszerető férfit ismerhettünk meg.

Kerényi Imre az esztergomi könyvtárban.

A fotókat Nyári Andrea készítette

Patara a könyvek világában is

KEREKESNÉ FULI ANIKÓ

Alig egy héttel *Hrubos-Takács Róbert*: A Tatai Patara című könyvének bemutatója után, 2017. május 17-én került sor a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár következő rendezvényére a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Csilla von Boeselager Gondviselés Háza Idősek Napközi Otthonában. A téma ezúttal a közelgő török kori történelmi fesztivál és a könyv kapcsán „A kereszténység és az iszlám együttélése a XVI. században” volt.

Fotó: Hrubos-Takács Róbert

Már az első kivetített dia beindította a beszélgetést, hiszen nem mindennapi, hogy egyetlen épület tetején együtt szerepeljen a kereszt és a félhold. A résztvevők közösen rájöttek, hogy a képrészlet a pécsi Gázi Kászim pasa dzsámijának tetejét ábrázolja. Innen indult el az az interaktív előadás, melynek során az érdeklődők megismerkedhettek az iszlám vallással és időszámítással, Mohameddel, a Koránnal és a kalligráfiával, továbbá a dzsiháddal. Szó esett még a keresztes hadjáratokról és a 15 éves háborúról, valamint a XVI. századi magyarországi harcok eseményeiről, Eger, Szigetvár, Esztergom és Tata ostromáról. Tatáról részletesebben is beszéltem, érintet-

tük a Luxemburgi Zsigmond által kiépített végvárrendszer, valamint a város XVI. századi történetét is.

Hrubos-Takács Róbert könyvének ajánlása kapcsán szó esett még gróf Pálffy Miklósról és a vöröskői várról, valamint a pataráról, mint a kor jeles haditechnikai vívmányáról. Kitértünk továbbá a Tatai Patara török kori hagyományőrző fesztiválra is. Beszélgettünk a résztvevőkről, a várható programokról és a kísérő rendezvényekről is.

Fotó: Fuli László

A program elérte célját: az ismeretek közös fel-elevenítésén túl érdekes beszélgetés kerekedett a résztvevők úti- és olvasmányélményei alapján. Nagy volt az érdeklődés a bemutatott könyv iránt is. A rendezvénysorozat a könyvtár nyári zárva tartása alatt is folytatódik tovább. Szeretettel várunk mindenkit június 21-én 10.00 órai kezdettel, amikor – a Szent László-emplékéhez kapcsolódva – lovagkirályunk életével, legendáival, ábrázolásaival, tiszteletével ismerkedhetnek meg az érdeklődők. Július 19-én pedig *Sik Sándor* pap-költő, tábori lelkész I. világháborús verseiből válogatunk össze egy csokorra valót.

Könyves Szerda Arany János jegyében

MAKUYEK NÓRA

2017. május 24-én Arany János műveinek nőalakjairól tartott előadást *Santavec Anita* a tatai könyvtárban. A program a 19. század legsokoldalúbb magyar költőjének kétszázadik születésnapja alkalmából került megrendezésre.

Az előadó, Santavec Anita másodéves magyar szakos hallgató a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Nőtörténettel, illetve a vizualitás és az irodalom kapcsolatával foglalkozik. Már most tudományos konferenciákon vesz részt, ha teheti, ő maga is bemutatja kutatásait.

Santavec Anitáról a fotót Dollmayer Bea készítette

A Könyves Szerda első felében a közönséget is megdolgoztatta. Minden vendég kapott egy rövid irodalmi szöveget, melyről meg kellett állapítani, hogy szerzője férfi vagy nő. Az ezt követő beszélgetésből kiderült, hogy ismeretlen szöveg esetén nem igazán lehet bizonyítékokat felsorolni az egyik vagy a másik válasz mellett. A második részben a Toldi szereplői kerültek közelebbi megvilágításba. Santavec Anita a női, illetve férfi alakok történetben elfoglalt helyéről, tulajdonságairól, és az ezekből levonható következtetésekről beszélt.

Bár Arany János életművének csak egy kis szeletét érintette az előadás, mégis érdekes, az iskolai órákból kimaradt részletekkel bővítette a program résztvevőinek tudását.

Találkozás egy profi slammerrel

MAKUYEK NÓRA

2017. május 17-én *Horváth Kristóf* más néven „Színész Bob” tartott slam poetry műhelyt középiskolás fiataloknak a Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban. A program egy rendhagyó irodalomórára emlékeztetett, ahol ugyan előkerültek nagy költőink versei is, de fontosabb volt a diákok részvétele, az alkotó együttgondolkodás. A slam poetry olyan szóbeli irodalmi műfaj, mely aktuális problémákról, érzésekről szól. Sajátossága, hogy a szövegek alkotóik szájából hangzanak el, és az előadásmód is hozzáad a mű értékéhez.

A többszörös slam poetry-bajnok, Színész Bob minden tudását bevetette, hogy megtalálja a közös hangot a fiatalokkal. Nem csak költőktől – Weöres Sándortól és József Attilától – idézett, hanem saját szövegeit is beemelte a műsorba. Mindezek azonban csak előkészítették a közös munkát. A diákok érdekes, humoros módon ismételték az irodalomórák anyagát. Közelebb kerülhettek a szövegalkotás titkához és a vers fogalmához, miközben megszületett egy közös mű. A slam poetry hagyományaihoz híven mindez szóban történt, az előadás begyakorlásával.

Horváth Kristóf, alias Színész Bob. Fotó: Sinkó Ildikó

A műfaj iránt érdeklődést mutató közönség nagyon élvezte az élményekkel teli foglalkozást, értékelték a nem szokványos pedagógiai módszert. Reméljük, hogy az iskolai magyarórákon sokszor előkerül még az előadás emléke.

Csapatépítés Dunaalmáson

MIKOLASEK ZSÓFIA

Június 3-án egy új szakmai programsorozat első állomására került sor Dunaalmáson, együttműködésben a Lenhardt György Községi Könyvtár könyvtárossával, *Kecskeméti Józseffel*. Mivel számunkra nagyon fontos az, hogy a községi könyvtárosokkal való kapcsolatunk élő, konstruktív és őszinte legyen, ettől az évtől megszervezzük a megye területén 5 kistérségben ezt a szakmai programot. Ennek során sokat játszunk, ismerkedünk egymással, de a nap részét képezi egy szakmai előadás, valamint két projektfeladat közös kidolgozása is. Pihenésképpen pedig egy finom ebédet költünk el egy közeli étteremben.

Fontosnak tartjuk, hogy minden kistélpülési könyvtáros megjelenjen ezen a szombati egyúttlén, hogy a megyei könyvtár munkatársaival együtt gondolkodva új szintre emelhessük a közös munkát.

Közös ebéd a Kis-Duna vendéglőben.

Az első alkalmat mi, megyei könyvtáros kollégák is nagy izgalommal vártuk. Naszály, Neszmély, Szomód, Baj, Vértesszőlös könyvtárosai mellett házigazdánk, a dunaalmási könyvtáros tisztelt meg bennünket részvételükkel ezen a napon. Szívesen elmondanám, hogy mi mindent csináltunk ott, abban a nyolc órában, de akkor a többiek számára, a következő alkalmon már nem lenne meglepetés. Konkrét dolgokat ezért nem írhatok, tapasztalatainkról azonban beszámolhatok. Nagy örömmel töltött el bennünket, ahogy a könyvtáros kollégák felajánlották egymásnak segítségüket. Kaptunk sok észrevételt, némi kritikát is, amiből közösen le tudtuk szűrni, hogy bizony nem árt néha belebújni a másik fél bőrébe.

A fotókat Török Csaba készítette.

A következő tréning Bajnán lesz szeptember 9-én, amelyre Vértestolna, Máriahalom, Tarján, Epöl, Tardos, Gyermely, Bajna, Nagysáp, Szomor és Úny könyvtárossait várjuk. Remélem, minél többen el tudnak jönni a kistélpülések könyvtárossai közül.

A Gerecse titkairól az Alkotóházban

ERDŐSNÉ CSÍK KATALIN

2017. május 29-én Bajnán, az Alkotóházban környezetvédelmi vetélkedőt tartottunk a helyi általános iskolások részvételével a községi önkormányzat és a helyi könyvtár szervezésében. A nevezetes eseményre meghívtuk a József Attila Megyei és Városi Könyvtár részéről Nász János ökológiai szaktájékoztatót, aki tudásával, tapasztalataival nagyban segítette a zsűri munkáját. A zsűri tagja volt még Pallagi Tibor polgármester és Czumpf Attila agrármérnök, humánökológus, a Természetes Életmód Alapítvány titkára, valamint Sándor Zsuzsanna pedagógus.

Czumpf Attila, a zsűri elnöke eredményt hirdet, Pallagi Tibor átadja az ajándékokat. Fotó: Erdősné Csík Katalin

A feladatok összeállítását és a vetélkedő levezetését jómagam végeztem. A kérdések főleg a Gerecse növény- és állatvilágával voltak kapcsolatosak. A kilenc csapatot alkotó tanulóknak hat feladattal kellett megbirkózniuk. Ezek érintették a régi, már-már elfeledett helyi mesterségeket, a komposztálható anyagokat, az újrahasznosítást, a hegység geológiáját, védett növényeit és természeti környezetét. Az utolsó

két feladat során egy herbáriumot - növényhatározót kellett a csapatoknak összeállítani a helyre jellemző növényekből, továbbá készíteniük kellett egy kisfilmet. A videóban a település és környékének a bemutatása volt a cél. Olyan ismeretterjesztő, bemutató jellegű alkotásokat vártunk, amelyek megtekintése után az emberek kedvet kapnak arra, hogy felkeressék ezt a környéket. Pallagi Tibor polgármester úr a végső értékelésben már „vevő” is volt két kisfilmre, amelyet majd a község honlapjára is feltesznek majd. A vetélkedőn végül is mindenki nyertes lett. A szép élményen, a szerzett tudáson kívül valamennyi résztvevő meghívást kapott az agostyáni öko-faluba Czumpf Attila és Pallagi Tibor jóvoltából.

Nász János végezetül kifejezte köszönetét a meghívásért. Kiemelte azt, hogy egymástól is tanultunk, de nemcsak tényeket, ismereteket, hanem annak a szeretetnek az érzését is megízlelhattuk, amelyet a lakóhely és környék iránt éreznek a helyi fiatalok. Boldog lehet és biztos jövő előtt áll az a falu, ahol ilyen lelkes fiatalok élnek. Hallja meg a világ apraja nagyja: Bajna nem csupán zöld településsé akar válni, mert már példamutatóan az.

Az egyik kisfilm – Hullár László feltöltése. Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=BmRxIhhDs9Y>

Turizmus és könyvtár

ERDŐSNÉ CSÍK KATALIN

A két terület kapcsolódása első olvasásra talán szokatlanul hangzik. Az esztergomi Turisztikai Desztináció Menedzsment iroda munkatársaival való találkozáskor azonban nyilvánvalóvá vált számomra, hogy két olyan intézmény kerülhet kapcsolatba egymással, amelyek mindegyike lendülettel és hatékony munkával egészítheti ki egymás tevékenységét.

Így vette kezdetét a közös munka, amely a bajnai Községi Könyvtár részére lehetőséget adott a turisztikai területhez való kapcsolódásra. Az esztergomi TDM iroda megnyitását megelőző háttérmunkában is aktívan részt vett a könyvtár, hiszen a TDM honlapon történő település bemutatást, a turisták és érdeklődők felé kiajánlott helyi rendezvények és programok bemutatását nem csak felsorolásszerű listaként, hanem figyelemfelkeltő, invitáló és vendégváró anyagként készítettük el. Igyekeztünk a bajnai rendezvényeket a helyi sajátosságokkal, a ténylegesen megélhető és közvetíteni kívánt élményekkel fűszerezni, kidomborítva településünk azon értékeit, amelyekre méltán lehetünk büszkék.

Bajnát bemutató kiállítás Esztergomban, a TDM megnyitóján

Az esztergomi TDM tevékenysége segítette a nevezett bajnai programok megismertetését és népszerűsítését, hiszen marketing-tevékenységgel, információ-szolgáltatással, a térségi rendezvények összehangolásával egy átfogó rendszer részeivé váltunk. Szívesen fogadtuk el a TDM iroda megnyitóünnepségére Bajna település bemutatását is egy kiállítás részeként. A helyi értékek, a településünkre jellemző és jellegzetes bemutató tárgyak felkutatása, összegyűjtése nem jelentett nehézséget, hiszen könyvtárunk részt vesz a helyi értéktár munkájában is. Utóbbi célja és feladata szinte tálcán kínálta Bajna bemutatkozását erre az eseményre. A polcokon bemutatott tárgyak így váltak élő köveivé annak a közös útnak, amelyek nem csak elméleti, hanem gyakorlati példái is lehetnek több terület – könyvtár, értéktár, turisztika – példaszerű kapcsolódásának és hatékony együttműködésének.

A fotókat Erdősné Csík Katalin készítette

Naszályon is elvitték a Danikáné lányát

KRISTÓFNÉ SZABÓ SZERAFINA

Természetesen bíborba-bársonyba, gyöngyös koszorúba – ahogyan a népdal szerint az illik. Ebben május 19-én délelőtt egy igris, *Horváth Sándor Zsolt* volt a segítségére a naszályi iskola alsó tagozatos diákjainak a művelődési házban. A gitáros – énekes, és nem utolsósorban pedagógus zenés műsorát nagy tetszés, sok-sok taps, közös játék és persze közös éneklés kísérte. „**Ki lakik a pajtában?**” – így szólt a műsor címe, ezért természetesen szóltak dalok háziállatokról. Belecsöppentünk egy egérlakodalomba, ahová egy vegetariánus macska is megérkezett, továbbá egy tejivó kutya és Bözsi néni. Nekik szolgáltatták a gyerekek a különféle hangszerekkel a talpalávalót. Ezután ismert gyermekdalok, népdalok következtek.

Horváth Sándor Zsolt. Fotó: Tóth Anikó

A József Attila Megyei Könyvtár segítségével megvalósult program számomra több tanulsággal is szolgált. Először azzal, hogy nem kell mindig messzire menni ahhoz, hogy jó előadót találjunk, aki képes a közönségét – életkortól függetlenül – magával ragadni. Nézzünk körül szűkebb hazánkban is! Rendkívül felkészült, tehetséges embereket fedezhetünk föl, ismerhetünk meg.

Másodszor: sokszor elkeseredtem, hogy a „mai gyerekek” csak a kütyük, a telefon a számítógép, egyebek miatt nem olvasnak, nem ismerik a közös éneklés gyönyörűségét. Mi lesz így belőlük? Mert mit is mondott a nagy tanítómester, Kodály Zoltán:

„Mélyebb zenei műveltség mindig csak ott fejlődött, ahol ének volt az alapja.... Az emberi hang, a mindenkinek hozzáférhető, ingyenes és mégis legszebb hangszer lehet csak általános, sokakra kiterjedő zenekultúra termő talaja. Jó mérnök, vegyész stb. lehet valaki, ha tizenöt éves koráig rá sem gondol. De zeneértő nem lehet, ha hatéves korában (s játékosan még előbb) nem kezdik rendszeresen nyitogatni-gyakorolni a fülét. Mondd meg nekem, mit dalolsz, megmondom, ki vagy.”

Jó érzés volt ezen a programon ott lenni! Vidám, jó hangulatú délelőtt sikeredett, a gyerekek nagyon élvezték az előadást, a dalokat, együtt énekeltek az előadóval, egymást túllicítálva jelentkeztek a játékokra, elfogódottság nélkül énekeltek a színpadon is. Érezhető volt az összeállításon, hogy szerkesztője igyekezett azokból a dalokból válogatni, amelyeket biztosan ismernek a gyerekek.

Célját el is érte: végig magával ragadta közönségét, pedig a rendezvényen részt vettek az

IKSZT-ben működő Baba-Mama klub tagjai is, és a bölcsődés korú gyermekek is jól érezték magukat a vidáman éneklő nagyobbak között. Persze legnagyobb sikere a „kívánsághangversenynek” volt, a gyerekek választhattak kedvencet, majd elénekelték közösen, előadó – gyerekek - pedagógusok.

Persze az iskolai énekoktatást sem szabad lebecsülnünk, de mellette saját eszközeinkkel, hasonló alkalmakkal mi is tehetünk a gyerekek „fülnyitogatásáért”! Jó szívvel ajánlom, több „tematikus” műsor van az előadó tarisznyájában – válogassunk belőle!

KönyvtárMozi Mocsán és Máriahalmon

NÁSZ JÁNOS

Május utolsó napján tartottuk meg Máriahalmon a havi öko-témájú KönyvtárMozi vetítést. Sajnos csak kevesen voltak, pedig a faluban ki lett hirdetve és plakátolva. Ezen a 600 fő körüli lélekszámú településen nincs iskola, és a megélhetésért zömmel a környező városokba: Dorogra, Esztergomba és a fővárosba árnak az emberek. A diákok szintén nap, mint nap ingáznak.

Ennek ellenére fontosnak tartjuk, hogy a köztudatba bekerüljön ez a közösségerősítő kulturális lehetőség. A könyvtáros elmondása szerint a gyerekeknek szánt filmekre azért már szép számmal jönnek. A település egyébként a közelmúltban egy településrészen bio-falut tervezett, és számos terve van az öko-turizmus megalapozására. Ehhez a környezet kiválóan alkalmas, hiszen Máriahalom a Gerecse szélén, a Pilis hegység közelségében terül el. Az ez irányú erőfeszítések egyelőre még nem értek be.

„A Természet IQ-ja” filmet megnézve az a gondolatunk támadhat, hogy minden kezdet nehéz. De minden ember számít, és az elvetett mag később remélhetőleg meghozza gyümölcsét.

Júniusban ugyancsak ezzel a programmal Mocsán jártam a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtárban. A találkozón ismét a

természet és környezetünk állapota volt a középpontban a már említett film kapcsán. A mozizásban oly sokszor felmerülő és visszatérő kérdéseket itt is feltehetjük: Kik vagyunk, miért vagyunk itt a Földön, és mi a dolgunk? Persze ezeket nem filozófiai magasságokból próbáltuk megközelíteni, hanem inkább gyakorlatias oldalról próbáltunk beszélgetni, véleményt cserélni. Mit tehet az egyén, a falu, a helyi közösség hogy harmonikus viszonyban legyen a környezetével? Például kevesebb műtrágya felhasználása, a helyben termelés, gondoskodás és öngondoskodás igen hangsúlyosan került szóba. A falu egyébként a Kisalföld szélén, közel a Gerecse lábánál terül el. Javarészt mezőgazdasági területek alkotják. Híres horgásztavai vannak, ahová lehetne ökoturisztikai fejlesztést is megvalósítani. A települést övező szélkerekek, mint megújuló energiát termelő egységek viszont már nem Mocsá hatáskörzetébe tartoznak.

Nász Jánosról a fotót Máriahalmon Takács Viktória készítette

A gondolatébresztő film bemutatása és azt övező beszélgetések nemcsak a helyi közösség megerősítése céljából történtek. Arról is szóltak, hogy hazánkban minden egyes települése, egy olyan egyedi ékszer, amelynek értékeit, gazdagságának forrásait fel kellene fedeznie az ott élőknek. Meg kellene mutatni és ajánlani másoknak is, mert így erősíthetjük egymást. Találkozónk mottójául éppen ezért ezt a mondatot választottam: *Ne túlélni törekedjünk, hanem megélni mindent, ami körülöttünk van, és élni az ezekből adódó lehetőségekkel!*

Elindult "Az én könyvtáram" projekt

FARKAS FERENC¹

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban 2017. június 7-én, szerdán sor került a **Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek** projektet bemutató konferenciára (EFOP-3.3.3-VEKOP/16-2016-00001).

A 2017 és 2020 között megvalósuló projekt gazdája a könyvtári területen a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. A fejlesztés célja a könyvtárak és a közoktatás közötti kapcsolat erősítése. A program főbb irányai: az olvasáskultúra, a digitális írástudás, a könyvtárhasználat-információkeresés és a szövegértés – kiemelten a digitális szövegértés – fejlesztésének támogatása.

Dr. Fodor Péter köszöntötte a megjelenteket.

A fotókat Békássy Petra és Bollók László készítette

A projekt keretében a köznevelés hatékonyságát és eredményességét szolgáló, új típusú kompetencia- és készségfejlesztő, tanulást támogató szolgáltatások fejlesztése valósul meg. Országos

szaktanácsadói hálózat jön létre megyénként 2-2 fő részvételével, és szakmai műhelyek is közreműködnek a program eredményes megvalósításában.

Sok érdeklődő vett részt a konferencián

A programban partnerként vesz részt 19 megyei könyvtár, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, az Országos Széchenyi Könyvtár Könyvtári Intézete, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, a Könyvtárostánárok Egyesülete, a Magyar Olvasástársaság, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és az Informatikai és Könyvtári Szövetség.

A rendezvényen köszöntőt mondott a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója mellett *dr. Vigh Annamária* az Emberi Erőforrások Minisztériuma képviselőjében, a Közgyűjteményi Főosztály vezetőjeként.

Nagy érdeklődés kísérte *Dr. Csépe Valéria*, a köznevelés tartalmi megújításáért felelős miniszteri biztos „A köznevelés megújítása” című előadását. *Dr. Sipos Anna Magdolna* címzetes egyetemi tanár (Pécsi Tudományegyetem, Könyvtár- és Információtudományi Intézet) a könyvtári rendszer előtt álló kihívásokról; *Pataki Mariann*

¹ A cikk szerzője a projekt szakmai vezetője

könyvtárostánár (Kispesti Károlyi Mihály Magyar-Spanyol Tannyelvű Gimnázium) a köznevelést támogató könyvtári szolgáltatások nemzetközi példáiról beszélt.

Dr. Csépe Valéria a tartalomfejlesztők előtt álló kihívásokról is beszélt.

A MOKKA közgyűlésén az OSZK fejlesztési terveiről is hallottunk

SZILASSI ANDREA

2017. május 29-én, az Országos Széchényi Könyvtár épületében sor került a MOKKA Egyesület idei első közgyűlésére. Az eseménynek két fontos napirendje volt.

Elsőként a képviselők meghallgatták a szervezet közhasznúsági és pénzügyi beszámolóját dr. Keveházi Katalin elnöktől. Ezt követően a Felügyelő Bizottság elnöke, Benczekovits Beátrix kapott szót, aki elmondta, hogy szűrőpróba szerinti ellenőrzéseik során mindent rendben találtak. Megjegyezte ugyanakkor, hogy tagdíjbevételeiből hiány mutatkozik, ugyanis nem minden partnerkönyvtár teljesítette 2016. évi fizetési

Keveházi Katalin képének forrása: www.delmagyar.hu

A „Válogatás hazai könyvtári jó gyakorlatokból” című blokkban Bereiné Vasas Andrea könyvtáros (II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár), Jeneiné Ecseri Mariann ifjúsági könyvtáros (Ceglédi Városi Könyvtár) és Varga Lilla gyerekkönyvtáros (FSZEK Üllői úti könyvtár) tartott beszámolót.

A konferencia második felében a szaktanácsadói hálózat és a szakmai műhelyek képviselői részvételével konzultációra került sor, ahol a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központból Kajári Gabriella kommunikációs munkatárs is előadást tartott.

Az [előadások prezentációi](#) honlapunkon megtalálhatók.

kötelezettségét. A képviselők egyhangúlag elfogadták a beszámolót.

Keveházi Katalin kitért arra is, hogy decemberben tisztújítás esedékes. Ennek érdekében a közgyűlésnek jelölőbizottságot kell állítania. Az egyeztetéseket követően a következő eredmény született: a jelölőbizottság tagja lett Ferenczné Oszlánczi Krisztina (Eszterházy Károly Egyetem Tittel Pál Könyvtára), Horváth Tamás (Magyar

Káldos János képének forrása: Indafotó, Nemzeti Könyvtár

Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár) és Reitingер Ildikó (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár).

A következő témakör alapvetően az OSZK terveiről szólt, a változások azonban közvetve hatással lesznek a MOKKÁ-ra és a partnerkönyvtárakra is. A sok aggasztó hír után végre örömteli változások elé néz a nemzeti könyvtár. 2016 novemberében született egy kormányhatározat, amely

nek értelmében három évre elosztva 10 milliárd forintos fejlesztéshez juthat az OSZK. Erről *Káldos János* és *Lendvay Miklós* tartott tájékoztatót. A projekt a Kormányzati és Informatikai Fejlesztési Ügynökség irányításával, konzorciumban valósul meg. Ennek köszönhetően végre lehetőség nyílik érdemi létszámbővítésre, digitalizálásra, informatikai eszközök és szoftverek beszerzésére, a bútorzat részleges cseréjére, szakmai projektek megvalósítására és tartalomfejlesztésekre. *Káldos János* elmondta, hogy a nemzeti könyvtárban 6 munkacsoport alakult a fejlesztési koncepciók kidolgozására.

1. **Digitalizálási munkacsoport:** feladatuk egy digitalizáló központ kialakítása, ahol 60-70 munkatárs dolgozik majd. Készül egy digitalizálási munkaterv is.
2. **Infrastruktúra fejlesztéséért felelős munkacsoport,** amelynek feladata a teljes OSZK fejlesztése. Az informatikai eszközök és biztonsági rendszer mellett az olvasóterek is megújulnak majd.
3. **Könyvtárszakmai munkacsoport,** amely 17 alprojektet gondoz - köztük az Amicus integrált rendszer cseréjét is.
4. **Adat- és alkalmazás-konszolidációs munkacsoport.** Feladatuk az eddigiek során keletkezett adatok átvétele, hasznosítása. Mivel milliós nagyságrendű rekord újrahasonosítása a cél, ezért kiemelt jelentősége van e kérdésnek is. Létrehoznak még egy webaratási projektet is, amelynek eredménye egy hazai internet archívum lesz.
5. **Tartalomfejlesztésért felelős munkacsoport,** ahol szintén 17-féle alprojektet terveznek megvalósítani. Megújul és folytatódik a Corvina program honlapja, készül egy magyar nemzeti névtér is egyebek mellett.
6. **A szervezetfejlesztési munkacsoport** feladata, hogy a kialakítsák azokat a kereteket, amelyek a jelenlegi struktúra mellett lehetővé teszik e hatalmas munka megvaló-

sítását, és az új munkahelyek, feladatkörök integrálását.

Lendvay Miklós arról beszélt, hogyan érinti a MOKKÁ-t és az ODR-t, illetve a könyvtárosokat

Lendvay Miklós képének
forrása: LinkedIn

ez a változás. Mint már említettük, az OSZK megvált az Amicus integrált könyvtári rendszertől; helyette egy ún. Országos Könyvtári Platformot építenek egy

amerikai cég közreműködésével. Az OKP nemcsak a

nemzeti könyvtáré lesz, hanem az 54 MOKKA-könyvtárral közösen épített és használt rendszer is egyben. A MOKKA feltöltő könyvtárainak korábbi rekordjait az új rendszer közvetlenül a könyvtárak saját katalógusaiból veszi át; képes lesz az eddig felhalmozott adatállományok átkonvertálására. Átveszi tehát a MOKKA szerepét is. A későbbiek során a tagkönyvtárakkal együtt építik a közös katalógust. Rövidesen elkészül a feltöltő szoftver is, amely a partnerkönyvtárak munkájához szükséges. A muzeális dokumentumok is bekerülnek, és az ODR funkciók is átköltöznek az új szoftverkörnyezetbe.

Lendvay Miklós előadásában érintette azokat a technológiai változásokat is, amelyek az OKP bevezetésével együtt járnak. Erről a közgyűlés résztvevői kaptak egy írásos összefoglalót, amelyet *Dancs Szabolcs* készített.

Az új keretrendszer FRBR struktúrájú lesz, és BIBFRAME formátumú rekordokat tartalmaz. További változás, hogy az ISBD katalogizálásról áttérnek az RDA típusúra. (Resource Description and Access = forrásleírás és hozzáférés). Ez egy új anglo-amerikai katalogizálási szabályzat, amelyet alkalmaznak már a teljes német nyelvterületen, Franciaországban, Dániában és Csehországban, és nemsokára Szlovákiában is. Nem adatcsere formátum és nem is szabvány, hanem törekvés, közelítés a szemantikus web

igényei felé. Ezt az új katalogizálási szabályzatot úgy alkották meg, hogy a benne lévő adatokat a keresőmotorok számára is értelmezhetően, RDF nyelven lehessen reprezentálni. Mindazonáltal az RDA összhangban van az IFLA által kifejlesztett, a bibliográfiai és besorolási adatokra vonatkozó fogalmi modellekkel is. A Könyvtári Intézet tervez egy RDA tanfolyamot akkreditáltatni, ezt követően pedig lehetőség nyílik az érintett szakembereknek felkészülni a megváltozott munkafolyamatokra.

Végeredményben a cél, hogy egy olyan korszerű, egységes könyvtári rendszer jöjjön létre, amely képes hatékonyan szolgáltatni valamennyi könyvtári funkciót. Az természetesen nem várható, hogy ebből a fejlesztésből minden hazai könyvtár csatlakozása megvalósulhasson az Országos Könyvtári Platformhoz, de az alapok kialakítása megtörténhet. Ennek révén pedig, további fejlesztési források bevonásával, ez is megvalósulhat később.

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

Hamisításról és szerzői jogról közérthetően

BARTÓK GERTRUD

Május 23-án a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adott otthont Budapesten a Könyvtárostánárok Szellemi Műhelye 7. eseményének, amelyen a hamisításról és a szerzői jog speciális eseteiről volt szó.

A műhelyfoglalkozás első részében egy középiskolai osztály részére tartott foglalkozást a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület munkatársa, *Kövesdi Zoltán*. A program két órájában a hamisítás-szakértő interaktív feladatokkal mutatta be a tanulóknak a legfontosabb tudnivalókat a hamisításról. A hamisított és eredeti termékek, szolgáltatások felismeréséhez kézzel fogható példákat, életkoruknak megfelelő gyakorlati tudnivalókat ismertetett. A tanulók figyelmét lekötötte, hogy milyen sok veszély fenyegeti a hamis termékek vásárlóit, nemcsak anyagi, hanem egészségi kárt is szenvedhetnek ezektől az árucikkektől.

A foglalkozás végén „terepasztalon”, eredeti és hamisított tárgyakkal – ruhaneműk, illatszerek, elektronikai termékek – gyakorolhatták a megszerzett ismereteket a tanulók. Nagyon népszerű volt a NAV „csöngörénye”, azaz száloptikás ka-

merája, amellyel a gyanús küldeményeket vizsgálják.

A program második felében a könyvtárostánárok számára tartott előadást *Vass Zoltán*, a SZTNH munkatársa. Arról beszélt, hogy a jövő generációja, az iskolás korosztály viszonylag hamar válik a fogyasztói társadalom részévé, azonban az általános társadalmi tájékozatlanság miatt az iskola kiemelten kellene, hogy figyeljen a felvilágosításra. Az osztályfőnöki órák programjában érdemes lenne helyet találni ennek a speciális témának. A tanulókat elsősorban az internetes vásárlás, a fájlmegosztó oldalak, a közösségi média használata során fenyegeti hamis termékek vásárlásának lehetősége. A HENT munkatársai úgy állítják össze pedagógusok számára készített segédleteiket, hogy a felvilágosító anyag egyszerűen elsajátítható, érthető, de egyben szórakoztató és érdekes is legyen. Így hasznos és könnyen befogadható információkhoz jutnak mind a pedagógusok, mind a tanulók.

Mivel nemcsak a fiatalok, hanem az idősek is fokozottan ki vannak téve ezeknek a veszélyeknek, érdemes lenne könyvtári foglalkozások keretében hasonló tartalmú foglalkozást szervezni mind fiatalok, mind idősek számára.

Gyermeknap 2017. – Környezet- védelem gyermekeknek

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

2017. május 21-én újra a gyermekeké volt a főszerep a József Attila Megyei Könyvtár falai között. Intézményünk küldetésvallalásában elsődleges szerepet kap a „zöld könyvtári” státusz, amihez mindenben igyekszünk igazodni.

Programunk főszereplői a *Bajnai Zöld Tündérek* voltak, akik újrahasznosított anyagok alkalmazásával, játékos akadályversennyel fogadták kis vendégeinket. Ügyeskedéseiket apróbb és nagyobb ajándékokkal jutalmazták. Lazításként az öko-szöszmötölő keretében a gyermekek maguk készíthették el apró tárgyaikat használt CD-lemezek, WC papír gurigák, kupakok segítségével. Bogyó és Babóca hősei ismét nagy sikert arattak!

Dél előtt 10 órakor *Kelemen Petra Piroska* népdallal hívta mesehallgatásra közönségünket – gyönyörű énekhangja betöltötte a teret, nyomában megjelentek a kíváncsian figyelő gyermekfejek. Palóc nyelvjárásban adta elő a

teremtéstörténetet, „Csak nehogy úgy járjunk, mind a számár!” címmel.

Kelemen Petra Piroska palóc népviseletben érkezett

11 órakor a zenéé lett a főszerep: a *Zsebsün zenekar* „Szemtelen légy!” című műsorával szórakoztatta a nagyerdeműt. Arcfestőnk, *Nagyné Boldog Katalin* és kis vendégeink természetesen idén is gyorsan egymásra találtak. Kati néni ujjai apró tigriseket, pillangókat és egyéb mesehősöket jelenítettek meg a vidáman nyüzsgő gyerekek arcocskáin.

A Zsebsün zenekar.

A fotókat Erősné Suller Ildikó készítette

Eredményes olvasóinkat díjaztuk

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

2017 június 12-én került sor az évek óta megrendezésre kerülő olvasópályázataink eredményhirdetésére.

Dél előtt a „Mese, mese, mátká” pályázóit vártuk, jöttek is szép számmal! Közel 90 gyermek, és az őket kísérő szülők, pedagógusok örülhettek egymás sikerének.

Meghívott előadónk, *Kelemen Petra Piroska* „Ihók és Mihók” című meséje után átadta az ajándékokat meghívottjainknak. 8 első helyezés, 8 második helyezés, és 15 harmadik helyezés született, oklevelekkel, és könyvjutalmakkal lettek gazdagabbak. A kiemelkedő eredményt elérők Csodaceruza című folyóiratot kaptak, a kevésbé eredményesek, de minden feladatlapot kitöltő olvasók fürdőbelépőt, illetve mesekirakót vihettek haza az emléklapok mellett.

Délután 13:30 órától a „könyvfalóké” volt a főszerep. *Miklósi Anna*, a Barátfülek szerzője tartott közönségtalálkozót, majd a díjak átadására is sor került. A 97 résztvevő közül 44-en olvasták el mind a 7 kötetet. Az első, második és harmadik helyezettek 2 db könyvet, fürdőbelépőt és oklevelet nyertek.

Az elolvasott kötetek számának függvényében további könyvjutalmakat osztott ki kolléganőnk. 48 gyermek örülhetett ezen díjaknak. Aki

minden könyvet elolvasott, elnyerte a „Nagy Könyvfaló” címet is.

Az Olvasd velünk...! olvasópályázat 10. évfordulóját ünnepelte idén, ennek emlékére vendégeinknek dekoratív könyvjelzővel kedveskedtünk.

A fotókat Erősné Suller Ildikó készítette a díjazott gyerekekről

Lackfi János volt a vendégünk

DOMÁNYI ZSUZSANNA

2017. április 28-án kora délután roskadásig megtelt a kiállító terem izgatott gyerekekkel, akik mind *Lackfi János* író jöttét várták. Mint régi ismerőst fogadták a barátságos, mosolygós vendéget, hiszen irodalom tankönyveikből és tanáraiktól már sokat hallottak róla, ismerték verseit, könyveit.

Az író kezdésnek „A buta felnőtt” és a „Robban az iskola” című köteteiből azokat a verseket adta elő, amelyek a fiúk és a lányok kibékíthetetlen ellentétét állították a középpontba. (*A fiúk dala, A lányok dala, Óda a fiúkhöz, Óda a lányokhoz*) A gyerekek ovációval fogadták az őket bemutató frappáns költeményeket. Az ezerarcú Lackfi János a hangjával játszva, vicces grimaszok, heves gesztusok kíséretében közvetítette verseit a hahotázó, felszabadult lurkók örömére. A szavalásba a közönséget is bevonta az előadó, kórusban mondták vele együtt: „*Rend a lelke mindennek, rend van a szobámban.*” Néhány perc múlva képzeletben elhagytuk a kiállítótermet, és máris egy negyven asztalos pingpongteremben voltunk, ahol a pingponglabdák pattogását a gyerekek a szájukkal utánozták. Lackfi János a „Belvárosi gyümölcsök” szemelvényeivel zárta a műsort. Eper bácsi és Kókény alakja jelent meg a szemünk előtt, amikor az író érzékletesen, stand up comedy előadókat meghazudtolva festette le őket. A tatai gyerekek maguk is gyümölcsökké változtak és rázkódtak a nevetéstől.

A fergeteges hangulatú gyerekkönyvtári programot könyvvásárlás és hosszas dedikálás követte. A gyerkőcök kigyózó sorban várták, hogy néhány szót válthassanak a költővel, aki

örömmel tett eleget a kis könyvtulajdonosok kéréseinek.

Lackfi Jánosról Dollmayer Bea készítette a fotót

Népek kultúrája – Alle Vögel in der Bibliothek

DOLLMAYER BEA

Játékos foglalkozásra hívta a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára a Jázmin Utcai Általános Iskola diákjait 2017. június 14-én. A Népek Kultúrája program keretében idén, lehetőség nyílt a németül tanulók számára „madarakká válni”. A rendezvény során a gyerekek többféle módon ismerkedhettek a német kultúrával és a könyvtárhasználattal.

Elsőként egy kevésbé elterjedt Grimm mesét (A madarak királyát) hallgatták meg, majd interaktív beszélgetés formájában szereztek ismereteket a hétköznapi életben is gyakran látható szárnyasokról. A társalgást egy kedves zenés mondóka közös éneklése követte. Ezután különböző játékos feladatokat tartalmazó feladványokkal gyarapíthatták tudásukat a

környékbeli országokról (Lengyelország, Németország, Szlovákia). A fiatalok bepillantást nyerhettek az eltérő nemzeti jelképekbe (zászlók, címerek), a városok életébe, az ország kultúrájába és a gasztronómiába a megoldások keresése kapcsán.

A következő feladat során könyvborítókat raktak ki a gyerekek, amelyek segítségével megtanulták az őrjegyek használatát, illetve azt, hogyan kell egy adott könyvet a polcon megkeresni. A foglalkozás egy rendkívül pörgős origami-madárkereső versennyel zárult, amelynek végén megkoronázták a legfürgébb és legügyesebb diákokat.

A fotókat Sinkó Ildikó és Kollár Katalin készítette

Véget ért az Andersen meséje című sorozat

DOLLMAYER BEA

Áprilisban befejeződött a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára által indított Andersen meséje elnevezésű, egyhónapos programsorozat. A rendezvény Hans Christian Andersen dán költőről és meseíróról kapta a nevét, kinek születése napján ünneplik a Gyermekkönyvek Nemzetközi Napját is. A program keretében márciustól kezdve, hétről-hétre az író egyik meséjével ismerkedhettek papírszínházak mesélés formájában a Talentum Angol-Magyar Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium diákjai. Ezt követően a témához kapcsolódóan különböző foglalkozásokon

vehettek részt. A „Hókirálynő” meséje kapcsán Gerda egyik kalandjának felhasználásával különféle virágokkal ismerkedtek, amelyek közül egyet elkészítettek origamiként. „A császár új ruhájának” bemutatása után játékos öltöztetőversenyen vettek részt a fiatalok – az elmaradhatatlan koronával. „A béka” történetének kapcsán a környezet- és természetvédelemben, valamint a könyvek keresésében mélyedtek el a gyerekek. „A fülemüle” után zenés székfoglalóverseny következett, majd a magyarországi madárvilág témájában gyarapíthatták tudásukat játékos feladatlapokkal, versennyel. Természetesen minden találkozó végén lehetőségük volt egy kis könyvválogatásra, olvasásra, kölcsönzésre a könyvtárban. A záró rendezvényen – Andersen születésének napján – egyszerre három mesével is foglalkoztak a diákok: Borsószem hercegkisasszonnyal együtt megtanultak vakon, a kezük segítségével felismerni jellegzetes tárgyakat; a „Tizenketten a postakocsin” című történetben a hónapokkal és évszakokkal kapcsolatos ismereteiket frissítették fel; míg „A repülő láda” segítségével madarakat tanultak meg hajtogatni.

A fotót Goldschmidt Éva készítette

A program elején minden fiatal kapott egy mesekártyát, amelyre a foglalkozások pecsétét gyűjtötték, az összes pecsétet begyűjtők pedig különleges mesecsomag-ajándékban részesültek. A gyerekek rendkívüli módon élvezték a sokszínű és változatos feladatokat, játékokat, és sok szép könyvtári emlékekkel gyarapodtak.

FŐOLDAL

A MÚZEUM

GYŰJTEMÉNYEK

SKANZEN

MÚZEUMPEDAGÓGIA

GALÉRIA

Születésnap a skanzenben

DR. HORVÁTH GÉZA

2017. június 2-án az „öreg 15-ös akna” megnyitásának 75. évfordulója alkalmából emlékülést szervezett a Tatabányai Múzeum az egykori üzemből lett Szabadtéri Bányászati Múzeum (Skanzen) központi épületébe. *Altdorferné Pál Gabriella*, az intézmény igazgatója köszöntötte a jelenlévő muzeológusokat, kulturális dolgozókat, illetve a bányász szakma képviselőit és más érdeklődőket. *Turainé John Katalin* alpolgármester saját skanzenbeli élményeiről beszélt. Kiemelte, fontosnak tarja az ilyen kiállítóhelyeket, mert bennük saját múltunk tárgyi emlékei köszönnek vissza.

Altdorferné Pál Gabriella. A kép forrása:

http://tatabanya.hu/fooldal/felso_menu/hirek/kozelet/emlekules_skanzen.html

Nagy érdeklődés kísérte *dr. Cseri Miklósnak*, a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgatójának előadását. Ő történeti távlatban ismertette az egész világon elterjedt speciális kiállítóhelyek szerepét, jelentőségét. Az első 1891-ben

Stockholmban épült. Megemlítette: ez a komplex múzeumi forma, a „játszóház”, mindenkit megmozgat, gondolkodásra, beleérzésre készítet. Általa a hiteleset kereső emberek tömegeit lehet bevonítani. Nostalgizálás helyett a múlt hiteles bemutatásával fontos tudáselemek, egy régi világkép adható át a skanzenek révén a 21. század ember számára. Érdekesen, a meglévő keretekbe illesztve kell átadni az emberek számára. Szükség van erre, amit az is bizonyít, hogy a világ múzeumlátogató közönségének egyharmada jár rendszeresen skanzenekbe. Szerinte viszonylag kis befektetéssel több funkciót is képesek ellátni e kiállítóhelyek: turizmusélénkítés, szórakoztatva tanítás, valamint a helyi identitás erősítése lehet a szerepük.

A skanzen bejárata a XV. akna kapujánál van.

Fotó: Takács Péter

Fűrészné Molnár Anikó címzetes múzeumigazgató, az alapítók oszlopos tagja előadásában idézte fel az intézmény szakmai múltjába ágyazva az 1971 óta folyó munka főbb állomásait. Kiemelte: 1987. augusztus 11-én kigördült az utolsó csille szén, megszűnt a termelés a szén-

medence 24 aknájában és 5 külfejtésén. 1991-ben létrejött a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány, amelynek segítségével, széles társadalmi és bányászati szakmai összefogással, a volt XV-ös akna külszíni létesítményeinek megvásárlásával alakították ki a tanácskozás helyszínül szolgáló történeti emlékparkot. Ez modellezi a bánya mellett a hajdani bányász életmódot is. (kolóniaházak, mesterségek háza, iskolamúzeum stb.). E kiállítóhely érdekessé teszi az is, hogy ünnepnapokon önkéntesek közreműködésével mutatják be a hatajtós házakban élt emberek életkörülményeit, annak változásait.

Az emlékülés résztvevői. A kép forrása:

http://tatabanya.hu/fooldal/felso_menu/hirek/kozelet/emlekules_skanzen.html

Szünet után elsőként *Shah Gabriella* művészettörténész, a salgótarjáni Dornyay Béla Múzeum igazgatója mutatta be a nógrádi bányászat és öblösüveg-gyártás 1986-tól skanzen jelleggel működő hagyományőrző és erősítő munkáját. Ezt követően bemutatkozott a zalaegerszegi Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum. *Tóth János* igazgató részletes beszélt gyűjteményeiről, jelentős nemzetközi kapcsolataikról, a Kárpát-medence egészére kiterjedő munkásságukról. A Komárom-Esztergom megyeiek közül az Oroszlány- majkpusztai kiállítóhely igazgatója, *Mike István* – aki korábban bányász volt – beszélt a volt XVI-os és XX-as akna helyén kialakított skanzen jelenéről, bővítésének terveiről. A dorogi kollégák sajnos más elfoglaltságuk miatt nem jelentek meg a konferencián. Így is olyan intézményekről hallhattunk, amelyek kivétel nélkül hasonlítanak a tatabányai Szabadtéri Múzeumhoz.

A tatabányai intézmény fejlesztési terveiről, szakmai fejlődési lehetőségeiről *Kiss Vendel* történész, igazgatóhelyettes tartott előadást a hajdani bányaüzem felolvasójában, az ún. falézbán. Elsősorban infrastrukturális, műszaki és területfejlesztési elképzeléseket ismertetett. Részletezte az ezek segítségével létrehozható regionális, majd országos jelentőségű speciális bányászati skanzen kialakításának feltételeit és annak múzeumszakmai vonatkozásait.

Felújított, korhűen berendezett, ún. "hatajtós" házak a skanzen területén. Fotó: Tóth Enikő

Június 3. – Skanzen Nap a tatabányaiaknak. A bányász tűzpróba egyik állomásán szénnel kellett megtölteni a csilléket – minél gyorsabban. Voltak olyan csapatok, akiknek ez kevesebb, mint egy perc alatt sikerült is.

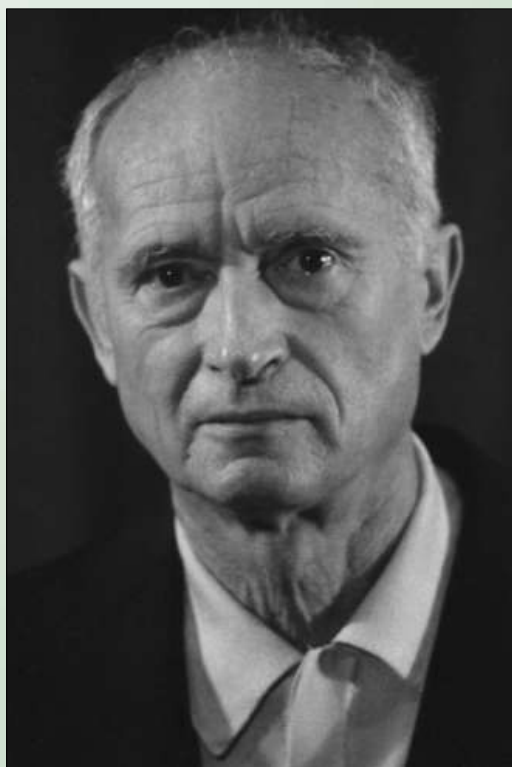
Fotó: Tarjáni Péter

Dr. Csiffáry Nándor emlékére

DANKÓ JÓZSEF¹

Vannak az életben nagyon nehéz pillanatok. Nagyon nehéz végső búcsút venni volt tanárunktól. Nagyon nehéz búcsúzni közösségteremtő vezetőnkől. Nagyon nehéz elengedni végleg jó barátunkat. Nagyon nehéz elbúcsúzni számunkra szép és fontos életművet alkotó társunktól. Még nehezebb, ha akitől búcsúzunk, egy személyben jelentette mindezt. *Dr. Csiffáry Nándor* ilyen személyiség volt.

Dr. Csiffáry Nándor

Pályafutása legnagyobb részét a pedagógus hivatás gyakorlása adta, mégpedig a pályáját egyfajta vonzó értelmiségi küldetesként felfogva. Tanítóképzős hallgatóit azzal a határozott empátiával nevelte a pályára, ami a legjobb útravalót jelentette. Mindig rendkívül közvetlen volt tanítvá-

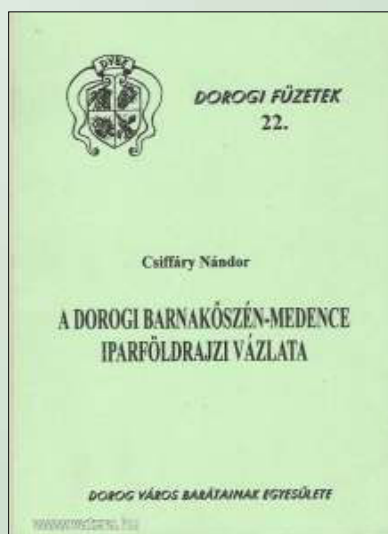
nyaival, tisztelte tehetségüket, véleményüket. Rendkívüli műveltségével minden témában ott-hon volt. Legendássá váltak azok a reggeli busz-utazások, amelyek során hallgatóit, tanár kollégáit folyamatosan szóval tartotta, kíváncsian hallgatta hozzászólásaikat mindenről, ami aktuális volt. Tőle tanulhattuk meg, milyen fontos a pályán a tanítványok világának megismerése, azoknak a témaköröknek a megismerése, amelyekkel a fiatalok foglalkoznak. Ilyen tudatos és őszinte érdeklődést a fiatalok világa iránt csak az idősebb irónál, Déry Tibornál tapasztalhattunk.

Az értelmiségi típusok közül nem csupán csak az elemző, hanem a dönteni is tudó, feladatokat bátran vállaló, közösségét szolgáló típusnak volt nagyszerű példája. Amikor a rendszerváltás előjeleként új közösségek jöhettek létre, alapító tagja, majd elnöke lett Dorog Város Barátai Egyesületének. Egyenes folytatása volt pedagógus pályájának az újonnan vállalt feladat. Ugyanaz az empatikus határozottság jellemezte munkáját. Minden jó ügyet támogatott, magát mindig a háttérben tartva egy kicsit. Sokszor idéztük kifejező gondolatát, amit a szépen gyarapodó „**Dorogi füzetek**” kiadása kapcsán többször mondott: „*Ha semmi mást nem csináltunk volna, csak a füzeteket adjuk ki, már akkor is sokat tettünk volna*”. Pedig sok minden mást is tett az egyesület. Csiffáry Nándor kiegyensúlyozó, értékek mentén gondolkodó elnöksége minden nehézségen átsegítette a szervezetet. Nagy szerepe van abban, hogy közösségépítő példája nyomán az Egyesület közel három évtizede működik, és vállalt feladatait igyekszik teljesíteni.

Dr. Csiffáry Nándor példát mutatott alkotó emberként is. Olyan helytörténeti életművet hozott létre, amely megkerülhetetlen a későbbi kutatók számára. Megírta Dorog két világháború alatti történetét, közölte a II. világháború alatti emlékiratait. Összeállította egyesületének első króniká-

¹ A cikk szerzője Dorog közoktatási szakterületen tevékenykedő, társadalmi megbízatású alpolgármestere

ját a tízéves évforduló alkalmából. Nem zárkózott el olyan apróbb közlésektől sem, amik a helyismeret szempontjából hézagpótló adalékok: bemutatta a Spóner Mozit vagy egy kallódó jegyzőkönyvnek is nyomába eredt. És megjelent doktori disszertációja is a sorozat 22. darabjaként a „Dorogi füzetek” addigi legvaskosabb kötete-ként. A közel kétszázötven oldalas dolgozat elmélyült kutatások nagyszerű összegzése, a tudományos dolgozat minden követelményének megfelel. A nagy ívű munka rendkívül szerény címe pontosan jellemzi alkotóját: **„A dorogi barnakőszén-medence iparföldrajzi vázlata”**. Szerkesztője volt a Dorogi lexikon első, valamint második, javított kiadásának is. Nemcsak értéket teremtett, hanem felajánlásokkal is támogatta szűkebb és tágabb közösségét. Egy gondosan összegyűjtött és könyvtárilag is feltárt könyvsorozatot is felajánlott erdélyi testvértelepülésünk, Felsőboldogfalva könyvtárának. Sváb bútorokkal is gazdagította múzeumunkat.

Dr. Csiffáry Nándor családja is szinte szellemi műhelyként működött. Már az 1971-ben megjelent „Dorogról a dorogiaknak” című kötetben *Budayné Mosonyi Klára* a dorogi alkotó értelmiséget bemutató körképét a Csiffáry házaspárral kezdi. Bemutatja mindkettőjük kutatásait, amelyeknek eredményei a „Dorogi füzetek” becses darabjai. Fiuk, *Csiffáry Tamás* – követve édesapja útját – a Tanítóképző Főiskola tanára lett. Rendkívül szerteágazó publikációs tevékenységének is kiemelkedő darabja *Évgyűrűk* című könyve. *Kovács Lajos* nekrológjában így ír a

kötetről: *„Fiával közösen alkotta meg a család szociográfiai évgyűrűinek metszetét, egy kötetnyi párbeszédben megörökítve nemzedékek egymásra épülő sorsát, újra átélve és szerény jelzőkkel illetve az életpálya döntéseit, eredményeit.”* Mene nye kiváló muzeológus, rendszeresen publikáló szakember.

Dr. Csiffáry Nándor 1925. október 14-én született Dorogon. Az esztergomi bencés gimnáziumban érettségizett 1944-ben. Rövid mosonmagyaróvári főiskolai kitérő után – az akkori nevén – Pázmány Péter Egyetemre iratkozott be. 1950-ben vehette át történelem-földrajz szakos diplomáját. Az 1950-51-es tanévben az Állami Balett Intézetben tanított. 1951-től 1954-ig a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Földrajz Intézetében dolgozott. Ezalatt az idő alatt teljesítette katonai szolgálatát. 1953 áprilisától 15 hónapig a Felsőoktatási Minisztérium munkatársa volt. 1954-től nyugdíjazásáig az esztergomi Tanítóképző Intézetben tanított. 1955-ben vette feleségül *Vieder Katalint*, 1958-ban született fiuk, Tamás. 1988-ban már nyugdíjasként részt vett Dorog Város Barátai Egyesületének megalapításában, amelynek első elnöke is volt, 2010-ben, 22 évi szolgálat után kérte felmentését. Munkásságát a szervezet tiszteletbeli örökös elnöki címmel ismerte el. Kétszer is megkapta az Oktatásügy Kiváló Dolgozója címet (1966., 1970.; a Kiváló Munkáért elismerést (1987); valamint a Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetését (1984).

Nagyon jól ragadja meg *Pilinszky János* a tehetség utólagos természetességét: *„A tehetségben éppen az a szép, hogy él, hogy kiszámíthatatlan, meglepő. Hogy utólag úgy evidens, akár egy kör, de előre mégis tökéletesen megjósolhatatlan”*. Dr. Csiffáry Nándor lezárult, megküzdött életpályájához is illik ez a gondolat: tehetsége teljes körűen bontakozott ki. Ezt ismerte el szülővárosa is a Dorogiak Dorogért Alapítvány elismerő oklevelével, a város Pro Urbe díjával. Életművét és emberi példáját megőrizzük, és ajánljuk a következő generációk számára.

Dorog városa és Baráti Egyesülete nevében búcsúzunk: Nyugodj békében, Nándi bácsi!

Könyv a dorogi németek elűzéséről

SZABÓ-BERGHAUER ZOLTÁN

Nagy megtiszteltetés, de annál is nagyobb kihívás volt számomra ezt a könyvet megszerkeszteni. Köszönöm megrendelőmnek a bizalmat, és köszönöm munkatársaimnak a segítséget – hiszen az eredmény egy közös elképzelést és egy közös megvalósítást igénylő alkotás lett.

A dorogi németek elűzésének 70. évfordulója alkalmából egy rendhagyó kötet született, mely egy történelmi áttekintéssel kezdődik (megmutatva a németiség 1000 évnyi jelenlétét hazánkban); majd tisztelegve a korábbi tanulmányok, írások nagyszerűsége előtt, azok fölhasználásával egy válogatás készült a kitelepítések előzményeiről, lefolyásáról és utóéletéről – érintve napjainkat. A harmadik, legelevenebb részt a még közöttünk élő, emlékező és/vagy éppen még aktív svábok között elkészített – a teljesség igénye nélkül –, erősen válogatott interjúk alkotják, a múlttól a jelenig: a kitelepítésről, a történelemről, az örökségről, a kultúráról, a Német Nemzeti Önkormányzatról, a két város baráti egyesületeiről, kapcsolatáról stb.

A beszélgetések szerkesztett verziói funkcionális sorrendben követik egymást, amennyire ezt sikerült megvalósítani.

Minden személyes találkozás nagy élmény volt számomra. Köszönöm, hogy a svábok egy kis időre befogadtak, megosztották lelki-fizikai területet, idejüket velem, és jó szívvvel engedtek tovább, hogy a fájó és boldogabb emlékek, élmények gyümölcse lehessen ez a könyv: Az Emlékezés – 70.

Bemutatkozik Füzitő Barátainak Köre

FEKETE JÓZSEFNÉ²

Húsz évvel ezelőtt a Timföldgyár műszaki értelmisége és jó néhány közösségi ember úgy érezte, szükség lenne egy civil szervezetre, de a gondolatnál tovább nem jutottak. Egyre nehezebb volt a halódó gyárban egy új közösséget létrehozni, de a szervezők bíztak abban, hogy ha a nagy kolóniai lakótelepen kezdik meg a szervezőmün-

kát, talán lehet eredménye a kezdeményezésüknek. Az 1995. októberi időközi polgármester-választáson olyan települési képviselők kerültek be a képviselő-testületbe, akik komolyan gondolkodtak egy új civil szervezet megalapításán. Név szerint *Csapó László*, *Pácsa Mihály* és *Hörömpöly Mihály* voltak.

Az 1996. decemberi kultúrházi programfüzetben volt először olvasható, hogy december 13-án a művelődési házba várják mindazokat, akik szeretnének részt venni a Füzitő Barátainak Köre szervezet alakuló ülésén. 34 érdeklődő jött el az alakuló ülésre. *Csapó László* ismertette, miért

² A cikk szerzője a kör alapító tagja.

fontos egy civil szervezet létrehozása, megszervezése, eredményes működtetése. Hozzájárult az is, hogy mivel mindhárman a képviselő-testület tagjai, ezért igen elfoglaltak. Ezért javaslatot tettek egy eljárásról, vezetőség választására. A kezdeményezők felkérték a jelenlévő *Kaptay Györgyöt, Wachtler Edét és Németh Gyulát*, hogy vállalják el a kör vezetésével járó feladatot. Mindhárom jelölt meglepetéssel fogadta az elhangzott javaslatot. *Kaptay György* szólalt fel elsőnek. Elmondta feltételeit és elképzeléseit. Végül a három jelölt időt kért, hogy átgondolhassák, elfogadják-e a jelölést. A Baráti Kör működését és célját a kezdeményezők 1996. december 13-án egy tervezetben határozták meg.

Gyülekezik a közönség a kör egyik találkozási helyén.
Fotó: Fekete Józsefné

Füzítő Baráti Körének 12 éves, sikeres működése során az alábbi jelentősebb események történtek:

- Mikoviny-emlékülés megtartása 1997. szeptember 12-én az V. Füzítői Napok rendezvénysorozat keretében, a Tata-Almásfüzitő-Szőny között elterülő mocsár lecsapolásának 250. évfordulója emlékére.
- 1997-ben megjelent *Kállay Ödön* munkája, az „Adatok Szőny történelméhez” című könyv Komárom Önkormányzatának támogatásával. A kiadást ösztönözte a baráti kör két lelkes tagja: *Kaptay György* és *Pénzes Imre* és *Sárai János* önkormányzati képviselő.
- 2002. és 2011. között évente megjelentetjük a Füzítői Füzetek egy-egy számát.

- 2002. szeptemberben a timföldipar nagyjainak emlékére Bayer-Emlékfal kialakítására került sor a Művelődési Házban. A kiállítás anyagát 2002-2009. között bővítettük.
- 2002. novemberében bauxit-emlékkövet avattunk az Almásfüzitői Timföldgyár bejáratánál.
- 2002-ben megjelent „Az 1956-os forradalom és a megtorlás története Almásfüzitőn” című füzet, melynek írója: *Kaptay György*.
- 2003-ban megjelent „Az Almásfüzitői Timföldgyár története életrajzokban” első kötete 70 életrajzzal. A kiadvány megjelenését támogatta Almásfüzitő Önkormányzata és a Magyar Alumíniumipari Múzeumért Alapítvány.
- 2004-ben kapcsolatfelvétel történt a Szőnyi Baráti Körrel a Brigetióban, 375-ben elhunyt római császár, Valentinianus emlékére.
- 2004. novemberében egy emlékkő avatására került sor a két baráti kör sikeres együttműködése alapján a komáromi Molaj lakótelepen. Az emlékkő alkotója *iff. Pénzes Imre* kőfaragó mester.

- 2005. április 2-án tudományos konferenciát rendezett Almásfüzitő Község Önkormányzata és Füzitő Baráti Köre a Komárom-Bábolna kistérség családorvosainak. Ennek keretében a körzeti orvosi rendelő falán felavattunk egy emléktáblát, amelyen a községben gyógyító orvosoknak állítottunk emléket.
- 2005-ben megjelent a második kötet is „Az Almásfüzitői Timföldgyár története életrajzokban” című kiadványhoz *Kaptay György* szerkesztésében – ezúttal 52 életrajzzal. Kiadta a Tatai Környezetvédelmi RT, Almásfüzitő Önkormányzata, továbbá a Magyar Alumíniumipari Múzeumért Alapítvány. A megjelenés a tatai Kiss Panzió és a komáromi Multi Copy Kft anyagi hozzájárulásával valósulhatott meg.
- 2006. október 23-án 1956-os emlékoszlop avatására került sor az Ady Endre úti parkban: *Szabados István* faragó művész alkotása.
- 2007. április 1-én a Baráti Kör tagjainak részvételével felavatásra került a Kállay Ödön-emléktábla Komárom szőnyi városrészében. Alkotója *iff. Pénzes Imre*.
- 2007. augusztus 4-én a „Füzitői vigasságok” keretében felavatásra került egy római kori oltárkő a Petőfi téren, a Takarékszövetkezet falán. Alkotója *iff. Pénzes Imre*.
- 2007. augusztus 20-án bemutatásra került a Füzitői Életrajzok IV. kötete 83 életrajzzal. A kiadvány a MAL Zrt., a Magyar Alumíniumipari Múzeumért Alapítvány, Almásfüzitő Község Önkormányzata, a Tatai Környezetvédelmi Zrt, az ALFEN Kft és a Multi Copy Kft Komárom támogatásával készült.
- Ugyanezen a napon felavatásra és berendezésre került a „Hörömpöly Mihály Helytörténeti Emlékszoba”. Az eseményen részt vett a tatai Kuny Domokos Múzeum megbízott igazgatója, *Kissné Cseh Julianna* is, aki átadta a helytörténeti gyűjtemény részére a katonai bronz díszálc hiteles másolatát.
- 2008. augusztus 20-án bemutatásra került a Füzitői Életrajzok V. kötete, Almásfüzitő Község Önkormányzata, a Magyar Alumíniumipari Múzeumért Alapítvány, a Tatai Környezetvédelmi Zrt, *dr. Tolnay Lajos* és *dr. Baladincz Jenő* támogatásával, 76 életrajzzal.
- Négy képeslap megjelentetése, amely IV. Béla királyt, a katonai bronz díszálcot, az oltárkő hiteles másolatát és a 2000-es ásatások során előkerült bronz fibulát ábrázolta.

Ezzel az összefoglalóval felvázoltam azokat a jelentős eseményeket, amelyekkel gazdagodott szeretett településünk, és amelyek megvalósításában szervezetünk is közreműködött. Céлом volt még az is, hogy emléket állítsak néhány kiemelkedő társunknak: *Kaptay Györgynek*, aki haláláig motorja volt Füzitő Baráti Körének, továbbá *Révész Lászlónak*, *Pénzes Imrének* és *Pirik Sándornak* lelkes segítségükért.

Szakmai kirándulás Nyitrára és Apponyba

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezete, együttműködve a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Szervezetével és a Karol Kmet'ko Kerületi Könyvtárral, 2017. május 19-én ismét egy jó hangulatú és kellemes szakmai kirándulásra invitálta megyénk könyvtárosait.

Nyitra, Szvatopluk tér.

Ezúttal a tanulmányút első állomása Nyitra volt. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár utóbbi években kibővült szakmai kapcsolatainak köszönhetően *Mgr. Monika Lobodášová*, a nyitrai kerületi könyvtár igazgatónője szívélyesen fogadta a kis csapatot. Itt vártak már az érsekújvári könyvtárosok, *Mgr. Ľubica Červená*, az Anton Bernolák Könyvtár igazgatónője, aki átvette az ajándékba vitt könyveket, valamint *Kováčič Gizella*, „Gizka”, aki a nap nagy részében tolmácsolt nekünk. A ráhangolódást egy Nyitra városát bemutató prezentáció segítette, hiszen az idő kevés volt mindent megnézni.

A nyitrai igazgatónő mindenekelőtt a könyvtár történetével, tevékenységével ismertette meg a társaságot, majd körbevezetett az épületben. Érdekes, hogy kívülről semmi nem utalt arra – hacsak nem a könyvbedobó láda a lépcső alatt –, hogy itt egy könyvtár működik. Talán azért nem, mert az épület egy vállalkozó tulajdona, a könyvtár csak bérli azt. A város legrégebb kulturális intézménye 1923-as alapítása óta, és a közigazgatási változásokkal párhuzamosan számtalanszor költözött. 1952-től már regionális feladatokat is ellátott, de 1996-ban, Nyitra megyeszékhellyé válásával bővültek szolgáltatásai és feladatai is. Az 1944-ben érsekké szentelt Karol Kmet'ko nevét is ekkor vette fel. 1965-től már fiókhálózatot működtetett, 1991-től jelentős fejlesztéseket eszközölt, 2006-tól működik a gépi kölcsönzése.

Akár idehaza, akár határon túl, mindig hallani olyan érdekességeket, tapasztalhatunk olyasmit, amit érdemes lenne meghonosítani. A tatabányai megyei könyvtárhoz viszonyítva alapterületében nem sokkal kisebb intézmény állománya közel 300 ezer. A tatabányai könyvtárosok egy része már az új megyei könyvtár terveihez méregették az olvasói tereket és gyűjtötték a tapasztalatokat.

A földszinti olvasóterek a felnőtteket szolgálták. Kiemelt figyelmet szentelnek a sérült embereknek. A siketek és nagyothallók rendkívül kreatív és figyelemre méltó alkotásaiból rendszeresen kiállításokat, vásárt rendeznek. A vakok és gyengén látók számára csoportos foglalkozásoknak ad helyet az audiovizuális szoba. Tanfolyamaik közül kiemelkedik az idősek

számára szervezett agytréning kurzus. Rendezvényeik között a helyi szerzők köteteinek első bemutatkozása, úgymond a keresztelője is mindig a könyvtárban zajlik.

**Látogatás a Nyitra kerületi könyvtárban.
Valamennyi fotót dr. Sári Andrásné készítette**

Az egyetemváros hallgatói élvezhetik leginkább a tanulóter előnyeit a szak- és kézikönyvtár mellett. Büszkén mutatták a könyvtáraink közötti kapcsolat hatására frissen kialakított „ököpolcokat”.

Ezen túl mindenkit elvarázsolt a gyermekkönyvtár, amelyet a dramaturgiában és bábkészítésben jártas gyermekkönyvtárosok valóságos mesevilággá varázsoltak. A mennyezetről függő, és az olvasóterben elhelyezett alakok mellett láthattuk még a nemrégiben megvásárolt „olvasók királynőjének” trónját is. Kacsaringózó polcrendszerrel meghitt olvasóöblöket alakítottak ki. Érdekes színfolt a folyósón az ausztrál gyerekek ajándékának és a helyi néprajz tárgyi eszközeinek kiállítása.

A szlovák vendéglátókkal közös ebéd után sétára indultunk a belvárosba. A rövid idegenvezetés közepette ballagó diákok állítottak meg bennünket, hogy a helyi szokáshoz híven aprópénzt gyűjtsenek „jövőjükhöz”. Viszonzásul süteménnyel kínáltak. Láttuk a Városházát, az Andrej Bagarról elnevezett modern színházépületet, a Megyeházát, a mindenek fölé emelkedő kápolna- és templomtornyokat, valamint a kolostori és püspöki épületegyütteseket.

Sajnos a vár megtekintésére nem jutott idő, de kárpótolt a Nagy Szemináriumban megtekintett püspöki könyvtár. Az 1760-as években épült, egyfajta zárt soros palota négyszárnyas barokk épületében egy évszázaddal később fejezték be az Egyházmegyei Könyvtár építését, már újklasszicista stílusban. A Nagyszeminárium keleti szárnyában elhelyezett gyűjtemény az OSZK hű másolataként készült, több százezer értékes kötetnek ad helyet ma is. A döbbenettől lenyűgözve álltunk a fából készült kazettás mennyezet alatt, a háromemeletes, galériás helyiségben a fa polcrendszeren sorakozó kötetek és ősnyomtatványok között. A galériára rejtett csigalépcső vezetett fel, amelyet csak néhányan mertek kipróbálni. Mint megtudtuk, 78 ritka ősnyomtatvánnyal rendelkezik az 1473-1500-as évekből, és több mint húsz nyelven írott dokumentumot őriznek. Köztük van egy ismeretlen nyelvű is. Egy kiállított kötet Ferenc József aláírását mutatta meg nekünk.

A könyvtár állománya külön engedéllyel kutatható, de sem eredetiben, sem másolatban nem vihető el. Az állomány egyik gondozója maga is szerzetes volt, aki közel a 90. évéhez nemrég kérte felmentését e munka alól.

Nyitra Egyházmegyei Könyvtár

Az Egyházmegyei Könyvtár meglátogatása után a busz Apponyba indult tovább. A 17. században épült nemesi kúriát az évszázadok során többször átalakították. A 20. század elején bővítették kastéllyá, a második világháború után iskolává alakították. Ma a klasszicista – neogótikus stílusban felújított három kétszárnyas, kétszintes,

'U' alakot formázó épület ad helyet egy páratlan könyvgyűjteménynek is. Úti célunk utolsó állomása ez a különleges barokk könyvtár volt.

Az Apponyi-kastély könyvtárában

Az Apponyi-család Nyitra megye legjelentősebb nemesi családjai közé tartozott. Tagjai főispáni, bárói rangot kaptak. Gróf Apponyi Antal György 1744-ben, hozzávetőleg huszonötezer különleges könyvritkaságból álló gyűjteménye kora

legnagyobb magyarországi magánkönyvtárának volt mondható. A főként ritka és régi ősnymtatványok, ókori klasszikusok kéziratai, a francia királyok, Richelieu és Mazarin bíborosok magánlevelezései, a Borgia-k története adja azt az értéket, ami miatt rendkívüli. Sajnos nem mindenki bánt ekként vele az Apponyi-család férfitagjai közül. Volt, aki vagyona fogytával egy-egy darabjának értékesítéséből élt, és a kastély, illetve a birtok elárverezése után nem csak a könyvek, hanem az egyéb vagyontárgyak is eltűntek.

A történelmi viszonytások közepette a megmaradt kötetek mellett tárolták a betakarított fűszernövényeket, használták gazdasági épületnek, míg egy magánkezdeményezés során valaki el nem kezdte feltárni a gyűjteményt. Az épületet 2011-ben helyreállították, a jelenleg kiállított használati tárgyak egy lakossági felhívás nyomán kerültek vissza. A könyvtárból 17 ezernyi kötet és nyomtatvány maradt meg.

Csoportkép Apponyban

BARTÓK GERTRUD**2017. április**

1.
90 éves a könyvtár : e-mailt írtak Aranyinak Petőfi nevében. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 090. sz. (2017. április 19.), p. 4.
2.
A tanulás feltételei egész életen át / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 099. sz. (2017. április 29.), p. 2.
3.
A tűzszerszám bővületében / P. A. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 078. sz. (2017. április 3.), p. 5. - ill.
4.
Afrikai vadászkalandok és egyesült államokbeli motorozás / László Kálmánné. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 32. - ill.
5.
Az Élő Nap könyve : gondolatok egy előadás kapcsán / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 38-39. - ill.
6.
Az országban először. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 079. sz. (2017. április 4.), p. 2.
Vértestolnán a KönyvtárMozi sorozat keretében a Boltosmesék című gyermekfilmet vetítették.
7.
Bakai Márton hegedűművész a városi könyvtárban / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 19. - ill.
8.
Beszámolók, tervek és nőnap-i köszöntés batyus vendéglátással / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 59-61.
9.
Bibliográfiai ajánlás a civil szervezet munkáját ismertető cikkekből / Dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 55.
10.
Bűnügy és történelem, avagy rejtélyek és regények / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 16-17. - ill.
11.
Dóka Péter volt a vendégünk / Zimonyi Zsanett. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 45. - ill.
12.
Dömösön folytatódott az öko-filmes KönyvtárMozi program / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 29. - ill.
13.
Dr. Nagy Pál patológus főorvos a városi könyvtárban / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 21. - ill.
14.
Ehető virágokról a könyvtárban / Béke Ildikó ; Takács Tímea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 25. - ill.
15.
Előadás. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 077. sz. (2017. április 1.), p. 8.
"Mindannyiunk atyja Arany János tanár úr" címmel tart előadást Sudár Annamária a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban.
16.
Előadás és állatbemutató. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 092. sz. (2017. április 21.), p. 8.
17.
Fejlesztik az ipari parkot / Sárai Evelyn. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 096. sz. (2017. április 26.), p. 1., 9.
Tartalom: Továbbfejlesztik a komáromi ipari parkot és a városi könyvtárat.

18.
Félj bátran! : Al Ghaoui Hesna riporter, újságíró / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 20-21. - ill.
19.
Felvidéki magyar iskolákról és testvérkönyvtári kapcsolatokról / Ruda Gábor. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 61-63. - ill.
20.
Folytatódik a Történelmi regény sorozat dr. Botos Mátéval / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 15-16. - ill.
21.
Helyi identitás és települési arculat : konferencia Mocsán / Dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 48-50. - ill.
22.
Húsvét kapcsán a jeruzsálemi Szent Sír-templomról / Kerekesné Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 24. - ill.
23.
Így írnak Ők... Lázár Katalinnal / Béke Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 25. - ill.
24.
Internet Fiesta : virtuális barangolás a Föld körül / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 13-14. - ill.
25.
Írásai ma is aktuálisak : Németh László benne van az irodalmi életben / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 077. sz. (2017. április 1.), p. 5. - ill.
26.
Iskolaigazgatóé lett a győzelem : országos döntő : tizenegy előválogatón át vezetett az út a fináléba / Kiss T. József. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 085. sz. (2017. április 11.), p. 8. - ill.
12. József Attila Nemzeti Vers-, Énekelt Vers- és Prózamondó Verseny a Vértes Agorájában, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár különdíjával.
27.
Kedvezményes étkeztetés és javuló közvilágítás : Török Sándor a könyvtár, művelődési és sportközpont összevont intézményének vezetője. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 081. sz. (2017. április 6.), p. 2.
28.
Kibertámadások és védekezés ellenük : a NetNagyi Klub márciusi programjáról / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 10-12. - ill.
29.
Kinyíltak a kapuk : szolgáltatók és civilek várják a fiatalokat / Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 086. sz. (2017. április 12.), p. 3. - ill.
30.
Kis- és „nagyembergyermek” versek Dr. Szilvási Csabától / Petényi Erzsébet. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 6-8. - ill.
31.
Kodály Zoltánra emlékeztünk / Kerekesné Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 23-24. - ill.
32.
Költészet napja Dinnyés Józseffel / Horváth Szabolcs. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 9. - ill.
33.
Költészet napja Lábatlanon / Betákné Lampérth Gabriella. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 26. - ill.
34.
Költözik a könyvtár : tíz év után rendeződni látszik a Helischer sorsa / Balogh Csilla. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 095. sz. (2017. április 25.), p. 4. - ill.
35.
Könyves Szerda a zene jegyében Csatári Bencével / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 22-23. - ill.
36.
Könyves Szerda Sándor Anikóval / Makuvek Nóra. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka

Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 22. - ill.

37.

Könyvtárak a kamasz olvasókért / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 39-40. - ill.

38.

Könyvtárfejlesztés kicsiben és nagyban. - In: A mi Tatabányánk : Tatabánya Város Önkormányzatának magazinja. - 07. évf. 04. sz. (2017. április 14.), p. 7. - ill.

39.

Könyvtári keresztkérdések. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 090. sz. (2017. április 19.), p. 2. - ill.

40.

KönyvtárMozi szakmai napok Tatabányán / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 27-28. - ill.

41.

Kubassek János geográfus, világutazó / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 18-19. - ill.

42.

Ladányi András könyvbemutatójáról / Bartók Gertrud. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 47. - ill.

43.

Lezárult a 4. évad a Mesesarok történetében / Erősné Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 42-43. - ill.

44.

Mai dalokat hozott a régmúltból : Dinnyés József közéleti és közérzeti dalokkal lépett közönség elé Tatabányán / Dinnyés József ; Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 086. sz. (2017. április 12.), p. 5. - ill.

45.

MKE konferencia a könyvtáros kompetenciákról / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 56-59. - ill.

46.

Nyelvi kalandozások irodalmi terepen : összművészeti élmény a mese ihlette tánc és zene / Grecsó Krisztián ; Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 077. sz. (2017. április 1.), p. 4. - ill.

47.

Nyitott kapukkal vártuk az ifjúságot a Vértes Agorájában / Horváth Szabolcs. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 14. - ill.

48.

Öko-est Waszlavik Lászlóval / Sári Aliz Imola. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 9-10. - ill.

49.

Program : Tata. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 085. sz. (2017. április 11.), p. 5.
A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár a jeruzsálemi Szent Sír Bazilikáról szervez előadást.

50.

Programajánló : Tatabánya. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 091. sz. (2017. április 20.), p. 5.
A József Attila Megyei és Városi Könyvtár öko-heti eseménye Laczkovics István állatbemutatója április 22-én.

51.

Programok : Komárom. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 078. sz. (2017. április 3.), p. 5.
Sudár Annamária tart előadást a költészet napja alkalmából a Jókai Mór Városi Könyvtárban.

52.

Programok : Piliscsév. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 078. sz. (2017. április 3.), p. 5.
Fényklub a piliscsévi könyvtárban, Juhász Zsolt előadása.

53.

Sajtófigyelő / Bartók Gertrud (szerk.). - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 64-69.

54.

Szépen szóltak és szavaltak / W. Zs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 087. sz. (2017. április 13.), p. 5. - ill.

55.

Tojásfestés bökkönyökkel / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 43-44. - ill.

56.

Történelmi vetélkedő az Árpád-korról / Halász Adél ; Pócsföldi Gáborné. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 34. - ill.

57.

Történelmi vetélkedő Tarjánban a reformkorról / Tomasovszky Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 33. - ill.

58.

Új tető és kazán. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 092. sz. (2017. április 21.), p. 4. Felújították a vérteskethelyi könyvtár épületét és műszaki berendezését.

59.

Vadászkalandok és kilométerek. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 091. sz. (2017. április 20.), p. 2. - ill.

60.

Válogatott tanulmányok Németh Lászlóról : könyvbemutató a megyei könyvtárban / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 5-6. - ill.

61.

Városmonográfia műhelynap Győrben / Dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 03/04. sz. (2017. március/április), p. 35-37. - ill.

62.

Vértestolnán jártunk / Petrik József. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 079. sz. (2017. április 4.), p. 1., 4. - ill.

Tartalom: Harmincegy esztendő : a világ legszebb iskolájában tanított

2017. május

1.

A végvárok világából : könyvbemutató történelmi ismeretekkel / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 112. sz. (2017. május 16.), p. 2.

2.

Az anyákat köszöntjük május első vasárnapján / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 104. sz. (2017. május 6.), p. 1., 3. - ill.

Tartalom: Anyák napi alkotások : ajándékokat rajzoltak festettek a gyerekek

3.

Barátságos környezet. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 111. sz. (2017. május 15.), p. 4. - ill.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár KSZR szolgáltatásai a nagysápi községi könyvtár és a falu lakói számára.

4.

Erdő Péter nyitotta meg : múzeumi tér nyílt meg a Főszékesegyházi Könyvtárban / N. Zs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 117. sz. (2017. május 22.), p. 2. - ill.

5.

Könyvtár. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 106. sz. (2017. május 9.), p. 4.

A Csokonai Művelődési Házban működő községi könyvtár szolgáltatásai Dunaalmon.

6.

Könyvtár. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 109. sz. (2017. május 12.), p. 4. - ill.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár KSZR szolgáltatásai a süttöi könyvtár számára.

7.

Könyvtár. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 119. sz. (2017. május 24.), p. 4.

Gyermekfoglalkozások Flóra Klub néven a tokodaltári Községi Könyvtárban.

8.

Könyvtármozi : gyerekeknek. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 115. sz. (2017. május 19.), p. 4.

9.

Közös bölcső. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 125. sz. (2017. május 31.), p. 9.

Nemzetiségi heti programok a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.

10.

Közös nemzetiségi bölcső / Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 124. sz. (2017. május 30.), p. 1., 3. - ill.

Tartalom: Méltón bemutatni a nemzetiségeket : teret kapnak a helyi kulturális törekvések
Nemzetiségi heti programok a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.

11.

Missziót teljesítő tatabányai galériák : fenntartható város és művészet címmel tartott előadást Wehner

Tibor / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 113. sz. (2017. május 17.), p. 3.

12.

Mozaikok a város jelenlévő múltjából / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 117. sz. (2017. május 22.), p. 5. - ill.

13.

Német partnereikkel ünnepeltek együtt. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 121. sz. (2017. május 26.), p. 5.

A dorogi Európa Nap eseményei. Ünnepi műsor a könyvtárban. A Pro urbe Dorog díjat a német nemzetiségi önkormányzat kapta.

14.

Népszerű író járt a könyvtárban. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 112. sz. (2017. május 16.), p. 4.

15.

NetNagyi Klub : Tatabánya. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 115. sz. (2017. május 19.), p. 9.

16.

Óvodáskezekből makettvárok : jó hangulatban : a kicsik szívesen énekeltek huszárdalokat munka közben / Sárnai Evelyn. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 113. sz. (2017. május 17.), p. 8. - ill.

17.

Örömmel látják a betűbarátokat. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 109. sz. (2017. május 12.), p. 2.

18.

Programajánló : Esztergom. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 115. sz. (2017. május 19.), p. 6.

Az esztergomi Helischer József Könyvtárban beszélgetés lesz Vörös István Presszó-szonáta c. színművéről. Megalakul a Babits Mihály Kamaratársulat.

19.

Programcsomagokat kínálnak az irodában. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 121. sz. (2017. május 26.), p. 5.

A dorogi könyvtárban tartotta ülését a Dorog és Térsége Turisztikai Egyesület. Megnyílt a Városi és Térségi Programiroda a könyvtár épületében.

20.

Programok : Esztergom. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 116. sz. (2017. május 20.), p. 5.

Az esztergomi Helischer József Könyvtárban Vörös István költővel találkozhatnak az érdeklődők Presszó-szonáta c. színműve apropóján. Megalakul a Babits Mihály Kamaratársulat.

21.

Programok : Tata. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 125. sz. (2017. május 31.), p. 5. Ingyenes számítógép-felhasználói tanfolyam indul a tatai városi könyvtárban.

22.

Szellemi műhely és találkahely : hatszázezer forintból, sok társadalmi munkával építették / P. P. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 112. sz. (2017. május 16.), p. 4. - ill. A csépi községi könyvtár szolgáltatásai, olvasói.

23.

Tatabányai írópalánta a megyei könyvtárban / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 120. sz. (2017. május 25.), p. 4. - ill.

24.

Teret adnak az olvasóknak / Dr. Voit Pál. - In: A mi Tatabányánk : Tatabánya Város Önkormányzatának magazinja. - 07. évf. 05. sz. (2017. május 12.), p. 1., 12-13. - ill.

Tartalom: Megyei könyvtár: teret adunk az olvasóknak ; Bencsik János gondolatai a könyvtár fejlesztéséről : információ nélkül nincs boldogulás